Люблять батьківщину не за те, що вона велика, а за те, що своя.
Сенека

Вперед

ТИЖНЕВА МАСОВА ГАЗЕТА

ЧЕТВЕР, 21 вересня 2023 року, № 35 (7325)

Сьогодні – без опадів. Нічна температура: +11°С, вдень: +24°С. Вітер південний 4 м/с.
Завтра – без опадів. Температура вночі: +13°С, вдень: +23°С. Вітер південний 4 м/с.
У суботу – без опадів. Нічна температура: +15°С, денна: +26°С. Вітер південно-східний 4 м/с.

■ *Прогноз погоди на наступний тиждень читайте на 8 стор.*

■ Як ти їси, так і виглядаєш ■ *стор. 4*

■ Природні антидепресанти ■ *стор. 7*

■ Ювілей Тисменицької ДЮСШ ■ *стор. 8*

Від Лимана до Гуляйполя…

Із воїнами-тисменичанами в 75 батальоні тероборони (серед них Любомир Татарин, Сергій Лабузько)

У кінці минулого тижня, з п'ятниці по неділю, тисменицькі посадовці здійснили чергову поїздку до передової, відвідавши земляків, які боронять Україну на Донецькому і Запорізькому напрямках. Цього разу їхали одним завантаженим мікроавтобусом із причіпною лаветою. Отож, на сході та півдні побували секретар міської ради Уляна Микієвич та заступник міського голови Володимир Цапай.

Спершу поїхали на Донецький напрямок (Краматорськ, Слов'янськ, Костянтинівка, Дружківка). В. Цапай, що саме забезпечує так звану логістику поїздок, готує, добирає вантаж, контактує з волонтерами, бійцями й командирами, котрі зі свого боку забезпечують перебування, відзначає: цього разу було «відносно тихо», спокійно. Заїхали під Лиман, забрали в ремонт баггі, яке доставили на передову в квітні цього року.

Бійцеві 10-ї ОГШБр, колишньому старості одного з сіл, передали придбану за пожертви громади антидронову рушницю, яку він «на роботі» уже випробував і дав позитивний відгук. Паливо на поїздку забезпечила міська рада. За благодійні кошти працівників Тисменицької міської ради (близько 200 тис. грн) купили персональні комплекти (набори) бійцям, як і кожної поїздки передавали індивідуальні пакунки від рідних.

■ *Закінчення на 2 стор.*

Чи заберуть гроші з місцевих громад

Як ми вже писали в попередніх номерах («Верхи знову врізають громадам?» в газеті за 7 вересня, «Не ослабити громади в час війни» в газеті за 14 вересня), найактуальніша проблема територіальних громад сьогодні – намагання уряду (Мінфіну) вилучити значну суму надходжень з місцевих бюджетів до центрального. Йдеться про скорочення на 4%, і то вже з першого жовтня, розміру зарахування в місцеві бюджети громад податку з доходів фізичних осіб (ПДФО, зрозумілою мовою – із зарплати) – з 64% до 60% та спрямування так званого «військового» ПДФО – податку з доходів (грошового забезпечення) усіх військовослужбовців, включно з працівниками силових структур, які не належать до ЗСУ, в тому числі поліцейських.

Сьогодні місцеві громади від Краматорська до Луцька й Мукачевого, включно зі, скажімо, гуцульською Білоберізкою Верховинського району, виступають проти прагнення уряду обмежити фінансові ресурси громад. Навіть серед бійців багато хто не підтримує нововведення уряду, бо на власному досвіді пересвідчилися, що власне допомогу надають не урядові структури, а рідні, волонтери, громади. Голосно підтримують урядове нововведення нині лише «чисто конкретні» опоненти обраної в 2020 році місцевої влади.

Можливо, найближчими днями Верховна Рада України підтримає ініціативи міністерства фінансів, хоча таке голосування, особливо стосовно Держбюджету на 2024 рік ще не буде остаточним, а без президентського підпису не може набрати чинності. Цього тижня маємо два приводи повернутися до теми. У понеділок, 18 вересня, за співпраці Івано-Франківського регіонального відділення Асоціації міст України (АМУ), міських головів Івано-Франківська, Коломиї, Надвірної, декількох народних депутатів України від Прикарпаття відбулася дистанційна нарада («діалоговий захід» як назвали представники АМУ) за участі майже 60-ти головів територіальних громад Прикарпаття. І того ж дня в Тисмениці відбулася 33-я позачергова сесія Тисменицької міської ради з єдиним питанням порядку денного – «Про звернення Тисменицької міської ради» (текст звернення публікуємо).

***

Стосовно понеділкової наради з головами громад народний депутат України Ігор Фріс написав коротко:

«Підсумок один — в форматі поданого проекту про військове ПДФО він прийнятий бути не може.

Має бути компроміс. З чіткими правилами та обов'язками. (Лише компромісний варіант із забезпеченням видатків для громад з їх чітким витрачанням.)

Розробити його ми повинні до прийняття бюджету на 2024-й рік.

Всі новели забрати ПДФО з 1 жовтня 2023 року – неприйнятні».

Тези з наради з головами громад (за поданням регіонального відділення АМУ):

— У разі вилучення «військового» ПДФО у громад місцеві бюджети Прикарпаття втратять понад 500 млн. грн у 2023 році та близько 2,2 млрд. грн у 2024 році

— Ідея Мінфіну вилучити «військовий» ПДФО у громад, забравши його у Державний бюджет, викликала суспільний резонанс. Найбільше самоврядців обурило те, що ініціативі уряду не передував діалог з громадами.

— Збереження «військового» ПДФО в місцевих бюджетах – це на сьогодні пріоритетне питання для місцевого самоврядування, адже це безпосередня допомога громад українському війську...

■ *Закінчення на 2 стор.*

Радча не чекає сприятливіших часів…

Староста села Радча Тарас Борин із перших днів повномасштабного вторгнення пішов до війська. Чи не тому в селі особливо добре налагоджена «волонтерка». У тім і загалом Радча навіть зараз, попри війну, змінюється. Нині староста продовжує виконувати свої посадові обов'язки і каже, що його до роботи мотивує думка про перспективу, про те, що війна колись закінчиться й життя тут має ставати кращим. А тим часом пан Тарас розповів та показав кореспонденту, як Радча виглядає зараз.

Велике село з немалою економікою

Сьогоднішня Радча — це 3370 офіційно зареєстрованих мешканців. Але є ще зо три сотні незареєстрованих, та водночас багато радчанців у часі війни виїхали за кордон. Тому офіційна цифра більш-менш відповідає фактичній.

Щодо інфраструктури, то тут працюють ЦНАП, ліцей, дошкільний заклад «Червона шапочка» (відвідує понад сто дітей), Будинок культури. Діє греко-католицький храм.

Поруч зі соціальною сферою працює бізнес. На території села діє сонячна електростанція, велике підприємство «Електросвіт». На обидвох знайшлися робочі місця обслуговуючого персоналу і для мешканців села. Як розповідає староста, тут будується ще одне схоже на «Електросвіт» підприємство, що також займатиметься виготовленням трансформаторів. А в них зараз у країні велика потреба через влучання ворогом у критичну інфраструктуру.

Радчанці мають понад півтора десятка продуктових та два промтоварні магазини. Працюють дві пекарні. «В одній із них (ПП Віра Ганчак) печуть хліб і для цього села, і для довколишніх, а окрім того дуже багато передають через волонтерів калачів для військових».

Радчанський староста Тарас Борин

■ *Закінчення на 5 стор.*

Від Лимана до Гуляйполя…

■ *Закінчення. Поч. на 1 стор.*

Для односельчан, каже Цапай, мав спеціальні замовлення і завдання. Так, на прохання вихідця з Кривотул воїнам 116-ї бригади ЗСУ передали спеціальні інструменти для обслуговування військової техніки, бійцям з іншого сектора – амуніцію.

Неодмінне місце відвідування – розташування 75-го батальйону тероборони, де служать більше 40 вихідців з Тисменицької громади. Після короткої ночівлі в Павлограді Дніпропетровської області рушили з посилками до Гуляйполя, ліками для медчастини батальйону. У місті Покровське Дніпропетровської області військовому шпиталю передали просте спорядження, побували і на Оріхівському напрямку, ознайомилися з невідкладними потребами бійців, виконати які старатимуться по максимуму наступного разу…

Як повідомляє Тисменицька міська рада, автомобіль для здійснення поїздки надав Володимир Король, лавету — Петро Ільків.

За благодійні кошти працівників Тисменицької міської ради придбано: фліски, термобілизну, кофти та шкарпетки.

За кошти, зібрані під час благодійного турніру пам'яті ветеранів клубовецького футболу, придбано каву для захисників (8 500 грн).

Парафіяни храму Св. Архистратига Михаїла УГКЦ с. Хом'яківка передали 8600 грн. для потреб ЗСУ. За ці кошти придбано нижню білизну та шкарпетки.

Допомога в шпиталі

Місцева влада водночас висловила вдячність: міжнародним партнерам з міста Рацібуж та ґміни Стшельце Опольське (Республіка Польща), міста Зост (Німеччина); волонтерам із міста Зост (Німеччина) за надані ліки для ЗСУ, турнікети; парафіянам храму Св. Архистратига Михаїла, мешканцям Хом'яківки за продукти харчування військовим; мешканцям Старих Кривотул і Красилівки, які долучилися до збору коштів для придбання військової амуніції; родині Марії та Михайла Борисів за наданий мед; волонтеру та підприємцю Богдану Палюзі за енергетичні напої; учням Марковецького ліцею, які передали дитячі малюнки; ФК «Клубівці», який провів благодійний турнір.

Захисники дякують кожному, хто долучився до збору коштів на антидронову рушницю, інструменти для обслуговування військової техніки, військову амуніцію, а також кожному, хто передав кошти для потреб Збройних Сил України.

Чи заберуть гроші з місцевих громад

■ *Закінчення. Поч. на 1 стор.*

Натомість вилучення податку на доходи фізичних осіб, який надходить до місцевих бюджетів від зарплат військовослужбовців, ослабить громади і не принесе жодних плюсів для сил оборони. А вилучені кошти просто розчиняться у Держбюджеті.

— За 2022-23 роки, від початку повномасштабного вторгнення, органи місцевого самоврядування Прикарпаття отримали понад 3,6 млрд грн «військового» ПДФО, з якого близько 45% спрямували безпосередньо на допомогу силам безпеки та оборони. Забезпечили також фінансування делегованих державою повноважень (без компенсації) та надання жителям громад безкоштовних послуг. Витрати місцевого самоврядування – це не тільки допомога силам безпеки й оборони, але й забезпечення ВПО, відновлення та належне утримання інфраструктури, утримання лікарень та шкіл, надання допомоги сім'ям військовослужбовців та полеглих героїв.

— Наша держава у жовтні цього року складатиме іспит перед європейськими інституціями щодо виконання завдань, визначених на період підготовки вступу до ЄС. Дуже хотілося б, щоб ініціатива уряду щодо вилучення «військового» ПДФО не нашкодила іміджу держави, яка чомусь вперто ігнорує інтереси місцевого самоврядування, – наголосили у зверненні голови прикарпатських громад.

— Задля наближення української Перемоги запропонували зробити наступні спільні кроки: залишити «військовий» ПДФО в місцевих бюджетах та сформувати цільові захищені статті видатків місцевих бюджетів, з 70 відсотків «військового» ПДФО, так званий «бюджет безпеки й оборони». З бюджету безпеки й оборони витрати передбачити тільки на допомогу силам оборони й безпеки, об'єкти захисту, в тому числі бомбосховища, а також забезпечення ВПО, забезпечення пільгового перевезення та харчування, подолання наслідків руйнації через вибухи та розвиток ВПК; зберегти в Державному бюджеті України на 2024 рік в доходах місцевих бюджетів «військовий» ПДФО та 64% ПДФО.

***

Аргументований огляд ситуації зробили в інтернет-виданні «Дзеркало тижня»: відзначаючи, зокрема:

«ПДФО це не цільовий внесок, це податок з фізичної особи на забезпечення необхідних їй послуг від влади.

Військовослужбовці, правоохоронці, захисники від надзвичайних ситуацій захищають нас своїми життями, але не перестають бути людьми.

Усі люди, навіть найсильніші, мають бути впевнені, що їхні родини захищені та отримують необхідні послуги й допомогу. ПДФО з утримання військовослужбовців має забезпечувати належні умови життя їхнім рідним, батькам і дітям. Тил військовим повинні забезпечити влада, місцеве самоврядування»…

«Держава не виконує перед громадянами своїх зобов'язань, визначених законами. Це робить місцеве самоврядування з коштів, які надходять з податків. Вилучення коштів із бюджетів громад не передбачає з боку держави визначення якихось джерел для фінансування передбачених законом витрат, отже, призведе до колапсу життєво необхідних систем надання послуг жителям усіх територій»...

«Вилучення військового ПДФО ослабить громади, позбавить їх можливості допомагати силам оборони та надавати якісні послуги жителям, але жодних плюсів для Об'єднаних сил Збройних сил України не створить, бо кошти розчиняться в держбюджеті, як і 36% (60% з Києва) нинішнього ПДФО, яким розпоряджається Мінфін.

Коли Мінфін пише, що військовий ПДФО збільшив після 24 лютого 2022-го, то не зазначає, що з того дня кількість воїнів зросла на 700 тисяч за рахунок цивільних. Усі, хто зараз сплачує військовий ПДФО, до мобілізації сплачували в громади ПДФО із зарплат учителів, продавців, робітників, службовців, податок на нерухомість, єдиний податок від підприємницької діяльності. Сьогодні цих податків немає, але є люди. Людей в Україні, на жаль, більше не стало, вони тимчасово змінили спеціальність, узявши до рук зброю для захисту України. І вони повернуться після нашої Перемоги з війни в громади, які сьогодні допомагають своїм захисникам усім, чим можуть, і абсолютно відкрито»...

За опитуванням «Дзеркала тижня», 91% читачів вважають:

— податок із доходів військовослужбовців потрібно залишити громадам, зробивши допомогу ЗСУ легальною;

— 7% вважають: військовий ПДФО вилучити на користь держави, забезпечення армії має бути таємним.

— 2% висловили іншу (свою) думку.

Підготував В. ЗАНИК

Додаток до рішення міської ради
«Про звернення Тисменицької міської ради» від 18 вересня 2023 року №01/01-153

Президенту України п. Володимиру ЗЕЛЕНСЬКОМУ
Голові Верховної Ради України п. Руслану СТЕФАНЧУКУ
Прем'єр-міністру України п. Денису ШМИГАЛЮ
Народному депутату України п. Ігорю ФРІСУ

ЗВЕРНЕННЯ
депутатів Тисменицької міської ради щодо недопущення вилучення коштів місцевих бюджетів

Ми, депутати Тисменицької громади, занепокоєні тим, що останнім часом представники центральної влади, всупереч Законам України, закликають вилучити у місцевих громад надходження від податку на доходи фізичних осіб (ПДФО) від оподаткування доходів у вигляді грошового забезпечення, грошових винагород та інших виплат, одержаних військовослужбовцями, поліцейськими та особами рядового і начальницького складу, що сплачується (перераховується) згідно з Податковим кодексом України на відповідній території України та згідно із зазначеними нормами цього Кодексу належить до доходів загального фонду відповідних місцевих бюджетів – на тій підставі, що зростання цих надходжень пов'язане з виплатами українським військовим.

Ініціатива про вилучення з доходів місцевих бюджетів «військового» ПДФО руйнує державну єдність, яка здивувала світ з 24 лютого 2022 року, позбавляє захисників України та їхні родини гарантованих Конституцією України прав, що забезпечуються місцевим самоврядуванням.

Бюджетна децентралізація, проведена у 2014-15 роках, стала однією з найбільш успішних українських реформ. Місцеві громади отримали не лише повноваження, але й можливості для створення гідних умов для життя українців. Центральна ж влада зберегла важелі контролю і забезпечення законності.

Такий баланс дозволив громадам не лише поліпшити умови життя громадян, але й витримати серйозні виклики в часи пандемії та повномасштабного російського вторгнення. Одним з основних елементів фінансової децентралізації є спрямування 64% надходжень від ПДФО до бюджетів громад.

Держава делегувала місцевим громадам велику кількість видатків, які безпосередньо пов'язані з життям місцевих громадян, і ці видатки мають бути покриті доходами – зокрема, від ПДФО.

Саме місцеві громади під час війни несуть основний тягар забезпечення безперебійної роботи системи підтримки життя наших громадян – у т.ч. утримання шкіл, лікарень, закладів культури, забезпечення роботи «Пунктів незламності», допомоги військовим, які повернулися з війни, пораненим захисникам, сім'ям загиблих захисників.

Сьогоднішні військові – це здебільшого вчорашні цивільні, які до мобілізації жили в місцевих громадах, працювали і сплачували ПДФО. У громадах живуть їхні рідні.

Тому ПДФО має залишитися в місцевих громадах.

З початку повномасштабного вторгнення з бюджету Тисменицької міської ради на потреби Сил оборони (ЗСУ, Національна гвардія, МВС, ГУР, СБУ тощо) спрямовано 6 631 000 гривень. Керівництвом міської ради здійснено 16 волонтерських поїздок на передову, де служать мешканці Тисменицької громади.

У разі вилучення в повному обсязі з 1 жовтня 2023 році ПДФО від оподаткування доходів у вигляді грошового забезпечення, грошових винагород та інших виплат, одержаних військовослужбовцями, поліцейськими та особами рядового і начальницького складу, втрати бюджету Тисменицької міської ради становитимуть 3 000 000 гривень. Відтак у разі вилучення з доходів міського бюджету у 2024 році «військового» ПДФО та 4% ПДФО Тисменицька міська рада недоотримає 20 000 000 гривень.

Кошти на оборону, які надаються військовим підрозділам органами місцевого самоврядування, стали доповненням централізованого забезпечення, обов'язковою частиною успішної системи Об'єднаних сил Збройних сил України, адже є «доступними», «швидкими» та прозорими.

Розширення повноважень і фінансування місцевого самоврядування – це також важливий дороговказ євроінтеграції України. Зокрема, 17 червня 2022 р. Єврокомісія у своєму висновку щодо заявки України на членство в ЄС як позитив відзначила фінансове підкріплення реформи децентралізації.

Вимагаємо зберегти в Державному бюджеті України на 2024 рік в доходах місцевих бюджетів «військове» ПДФО та 64% ПДФО з замороженням реверсних вилучень, а також підтримати законопроекти 5995-д та 5960-1, які легалізують допомогу органів місцевого самоврядування Об'єднаним силам Збройних Сил України.

Прийнято на XXXIII позачерговій сесії
Тисменицької міської ради
VIII демократичного скликання
18 вересня 2023 року

Відбулася XXVIII Міжнародна проща вервиці

16-17 вересня у селі Погоня відбулась XXVIII Міжнародна проща вервиці, цьогоріч присвячена 400-літтю від мученицької смерті св. свщмч. Йосафата Кунцевича. Віряни молилися за мир в Україні, припинення війни та за всіх наших військових.

До Монастиря Успіння Матері Божої чисельно прибули віряни з Прикарпаття та інших областей України. Розпочалася проща вервиці з урочистого винесення ікони Погінської Матері Божої. Опісля о. Никодим Гуралюк, ЧСВВ відслужив молебень до Погінської Матері Божої.

Урочисте винесення ікони Погінської Богородиці

Продовжилася проща роздумуванням Хресної дороги «Дорогою пшеничного зерна» про життя св. Йосафата, яку провадив о. Роман Мельник, ЧСВВ.

Святу Літургію очолив о. Корнилій Яремак, ЧСВВ, радник протоігумена Провінції Найсвятішого Спасителя в Україні у співслужінні ігумена монастиря Успіння Матері Божої с. Погоня о. Антонія Яремчука, ЧСВВ, а також інших священнослужителів.

У неділю Святу Літургію очолив о. Йоан Школик, ЧСВВ, Протоігумен Провінції Найсвятішого Спасителя в Україні у співслужінні ігумена Погінського монастиря о. Антонія та численного духовенства. На завершення проповіді о. Йоан Школик виголосив: «Маріє, даруй мир багатостраждальному українському народові, щоб ми могли промовити: «Ми вільні! Дякуємо Тобі, Маріє!».

Ігумен монастиря подякував за співпрацю в проведені прощі обласній, місцевій владі та всім службам, які забезпечили безпеку і медичний супровід, а також всім отцям, що співслужили Літургії, уділяли Святу Тайну Сповіді, провадили нічні чування, усім братам, та сестрам василіянкам і євхаристкам, спільноті аніматорів, всім присутнім за спільну молитву.

Із сайту Погінського монастиря

Повідомлення про наміри отримати дозвіл на викиди

Повне та скорочене найменування суб'єкта господарювання: ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ГРІЄ ІВАНО-ФРАНКІВСЬК», ТОВ «ГРІЄ ІВАНО-ФРАНКІВСЬК».

Ідентифікаційний код юридичної особи в ЄДРПОУ: 44752899.

Місцезнаходження суб'єкта господарювання, контактний номер телефону, адреса електронної пошти: 76014, Івано-Франківська область, м. Івано-Франківськ, вул. Індустріальна, 34/4, офіс 34, 0503738503, ifgrie@gmail.com.

Місцезнаходження об'єкта (котельня): 76014, Івано-Франківська область, м. Івано-Франківськ, вул. Левинського, 24.

Мета отримання дозволу на викиди: отримання офіційного документу, який дає право провадити діяльність на існуючому об'єкті, пов'язану із викидами забруднюючих речовин в атмосферне повітря. Підприємство відноситься до другої групи об'єктів за складом документів, у яких обґрунтовуються обсяги викидів, в залежності від ступеня впливу об'єкта на забруднення атмосферного повітря.

Відомості про наявність висновку з оцінки впливу на довкілля: згідно із Законом України «Про оцінку впливу на довкілля» № 2059 від 23.05.2017 р. виробнича діяльність, яку здійснює підприємство не підлягає оцінці впливу на довкілля та прямо не передбачена вимогами ч. 2 та ч. 3 ст. 3 Закону України та критеріїв визначення планованої діяльності, яка не підлягає оцінці впливу на довкілля, та критеріїв визначення розширень і змін діяльності та об'єктів, які не підлягають оцінці впливу на довкілля затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 13.03.2017 №1010.

Загальний опис об'єкта: ТОВ "ГРІЄ ІВАНО-ФРАНКІВСЬК" спеціалізується на постачанні пари, гарячої води та кондиційованого повітря іншим суб'єктам господарювання (КВЕД 35.30). Котельня розташована в південно-східній частині м. Івано-Франківськ, по вул. Левинського, 24, призначена для теплопостачання будівель Івано-Франківського професійного будівельного ліцею, Івано-Франківського професійного політехнічного ліцею та Вищого художнього професійного училища №3 м. Івано-Франківська в зимовий період часу. В приміщенні котельні встановлено 2 твердопаливні котли СЕТ-1000 (джерела викиду №1 та №2).

Відомості щодо викидів та обсягів викидів: валовий викид забруднюючих речовин становить: оксиди азоту – 4,83 т/рік, оксид вуглецю – 40,51 т/рік, суспендовані тверді частинки – 2,48 т/рік, та парникові гази – 3327,25 т/рік.

Заходи щодо впровадження найкращих існуючих технологій виробництва, що виконані або/та які потребують виконання та перелік заходів щодо скорочення викидів, що виконані або/та які потребують виконання: відповідно до Наказу Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України №448 від 27.06.2023 р., заходи щодо впровадження найкращих існуючих технологій та заходи щодо скорочення викидів забруднюючих речовин на майданчику передбачені та не розробляються, оскільки викиди забруднюючих речовин відповідають вимогам Наказам Мінприроди №309 від 27.06.2006 р. та №177 від 10.05.2002 р.

Дотримання виконання природоохоронних заходів щодо скорочення викидів, та відповідність пропозицій щодо дозволених обсягів викидів законодавству:

При отримані дозволу на викиди будуть встановлені умови до технологічного обладнання і споруд, до адміністративних дій у разі виникнення надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру для запобігання перевищення викидів забруднюючих речовин.

Пропозиції щодо дозволених обсягів викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря — для джерел викидів встановлено нормативи ГДВ згідно з наказом міністерства охорони навколишнього природного середовища України №309 від 27.06.2006 р.; для речовин, на які не встановлені нормативи граничнодопустимих викидів відповідно до законодавства, встановлюються величини масової витрати г/с.

Зауваження та пропозиції громадськості щодо дозволу на викиди: можуть надсилатися до Івано-Франківської обласної держадміністрації за адресою: 76015, Івано-Франківська обл., м. Івано-Франківськ, вул. Грушевського, буд. 21, e-mail: oda@if.gov.ua, тел. (0342) 55-20-07.

Строки подання зауважень та пропозицій: протягом 30 календарних днів з дня публікації даного повідомлення.

Повідомлення про наміри отримати дозвіл на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами Фермерського господарства «АГРОЕКОТЕХНОЛОГІЇ»

Повне найменування суб'єкта господарювання: Фермерське господарство «АГРОЕКОТЕХНОЛОГІЇ».

Скорочене найменування суб'єкта господарювання: ФГ «АГРОЕКОТЕХНОЛОГІЇ».

Ідентифікаційний код з ЄДРПОУ або ідентифікаційний номер фізичної особи за ДРФО: 43539517.

Місцезнаходження суб'єкта господарювання, контактний номер телефону, адресу електронної пошти суб'єкта господарювання: 78040, Івано-Франківська обл., Тлумацький р-н, с. Олеша, вул. Грушевського, буд. 165, +380506204055, agroecotechnology.ol@gmail.com.

Місцезнаходження об'єкта/проммайданчика: 78040, Івано-Франківська обл., Івано-Франківський р-н, Олешанська ТГ, с. Олеша, вул. Грушевського, 165.

Мета отримання дозволу на викиди: надання права експлуатувати об'єкт, з якого надходить в атмосферне повітря забруднюючі речовини або їх суміші, за умови дотримання встановлених відповідних нормативів гранично допустимих викидів та вимог до технологічних процесів у частині обмеження викидів забруднюючих речовин протягом визначеного в дозволі терміну.

Відомості про наявність висновку з оцінки впливу на довкілля: висновок відсутній, оскільки об´єкт не підпадає під дію Статті 3 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля».

Загальний опис об'єкта: Фермерське господарство «АГРОЕКОТЕХНОЛОГІЇ» порушує клопотання про видачу дозволу на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами підприємства. Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря відбуваються при спалюванні дров, а також при роботі дизельного генератора. Джерелами викидів є димові труби котлів ТГУ-800 (1), ТГУ-800 (2), ТГУ-1000, а також труба дизельного генератора Generac.

Відомості щодо видів та обсягів викидів: на території Фермерського господарства «АГРОЕКОТЕХНОЛОГІЇ» виявлено 4 стаціонарних джерела викиду забруднюючих речовин.

Під час спалювання дров та дизельного палива утворюються забруднюючі речовини та парникові гази, а саме:

- оксид вуглецю — 0,033174 т/рік;
- оксиди азоту (у перерахунку на діоксид азоту) [$NO+NO_2$] — 0,047529 т/рік;
- суспендовані тверді частинки недиференційовані за складом - 0,023718 т/рік;
- метан - 0,000263 т/рік;
- вуглецю діоксид – 22,6106 т/рік;
- азоту (1) оксид [N_2O] – 0,000385 т/рік;
- аміак – 8E-6 т/рік;
- бенз(а)пірен – 3E-8 т/рік;
- діоксид сірки – 0,0007 т/рік;
- неметанові леткі органічні сполуки (Вуглеводні граничні С12-С19) — 0,003377 т/рік.

Дані речовини відводяться в атмосферу через димові труби котлів та дизельного генератора.

Заходи щодо впровадження найкращих існуючих технологій виробництва. Заходи щодо впровадження найкращих існуючих технологій виробництва для 3 групи згідно з Наказом Міністерства екології та природних ресурсів № 348 від 30.10.2014 року не надаються.

Перелік заходів щодо скорочення викидів забруднюючих речовин. Перелік заходів щодо скорочення викидів забруднюючих речовин для 3 групи згідно Наказу Міністерства екології та природних ресурсів № 348 від 30.10.2014 року не надаються.

Дотримання виконання природоохоронних заходів щодо скорочення викидів. Нормативи граничнодопустимих викидів дотримуються, тому природоохоронні заходи для їх досягнення не передбачені.

Відповідність пропозицій щодо дозволених обсягів викидів законодавству. Викиди забруднюючих речовин відповідають вимогам Наказу Міністерства охорони навколишнього природного середовища України від 27.06.2006 р. №309 та Наказу Міністерства екології та природних ресурсів України від 10.05.2002 р. № 177.

Зауваження та пропозиції громадських організацій та окремих громадян щодо видачі дозволу на викиди для суб'єкта господарювання направляти в Івано-Франківську обласну державну адміністрацію за адресою: 76014, Івано-Франківська обл., місто Івано-Франківськ, вул. Грушевського, буд. 21, e-mail: oda@if.gov.ua.

Строки подання зауважень та пропозицій: протягом 30 календарних днів з дати публікації в друкованих ЗМІ

Повідомлення про наміри отримати дозвіл на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами цеху хлібобулочних виробів фізичної особи-підприємця Семенчука Богдана Володимировича

Повне найменування суб'єкта господарювання: Фізична особа-підприємець Семенчук Богдан Володимирович.

Скорочене найменування суб'єкта господарювання: ФОП Семенчук Богдан Володимирович.

Ідентифікаційний код з ЄДРПОУ або ідентифікаційний номер фізичної особи за ДРФО: 2852518590.

Найменування проммайданчика: цех хлібобулочних виробів.

Місцезнаходження суб'єкта господарювання, контактний номер телефону, адресу електронної пошти суб'єкта господарювання: 78200, Івано-Франківська обл., м. Коломия, вул. Богуна, буд. 16, +380990045977, semen1030bogdan@gmail.com

Місцезнаходження об'єкта/проммайданчика: 78214, Івано-Франківська обл., Коломийський р-н, с. Королівка, вул. Заводська, 3.

Мета отримання дозволу на викиди: надання права експлуатувати об'єкт, з якого надходить в атмосферне повітря забруднюючі речовини або їх суміші, за умови дотримання встановлених відповідних нормативів гранично допустимих викидів та вимог до технологічних процесів у частині обмеження викидів забруднюючих речовин протягом визначеного в дозволі терміну.

Відомості про наявність висновку з оцінки впливу на довкілля: висновок відсутній, оскільки об´єкт не підпадає під дію Статті 3 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля».

Загальний опис об'єкта: фізична особа-підприємець Семенчук Богдан Володимирович порушує клопотання про видачу дозволу на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами цеху хлібобулочних виробів. Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря відбуваються при спалюванні пелет, природного газу, випіканні та остиганні продукції, а також при роботі дизельного генератора. Джерелами викидів є димова труба печі на пелетах Miwe Roll in та газової печі Matador, вентиляційні труби печі, приміщення випікання та приміщення остигання і зберігання продукції, а також труба дизельного генератора Danyo Power.

Відомості щодо видів та обсягів викидів: на території цеху хлібобулочних виробів фізичної особи-підприємця Семенчука Богдана Володимировича виявлено 9 стаціонарних джерел викиду забруднюючих речовин.

Під час спалювання пелет, природного газу, дизельного палива, випікання продукції, остигання і зберігання продукції утворюються забруднюючі речовини та парникові гази, а саме:

- оксид вуглецю — 0,042974 т/рік;
- оксиди азоту (у перерахунку на діоксид азоту) [$NO+NO_2$] — 0,111529 т/рік;
- суспендовані тверді частинки недиференційовані за складом — 0,020418 т/рік;
- метан — 0,001063 т/рік;
- вуглецю діоксид – 65,2544 т/рік;
- азоту (1) оксид [N_2O] — 0,0004283 т/рік
- спирт етиловий (неметанові леткі органічні сполуки (НМЛОС)) — 0,405 т/рік;
- оцтова кислота — 0,041625 т/рік;
- ацетальдегід — 0,0072 т/рік;
- акролеїн – 1,521E-11 т/рік;
- аміак – 8E-6 т/рік;
- бенз(а)пірен – 3E-8 т/рік;
- діоксид сірки – 0,0007 т/рік;
- неметанові леткі органічні сполуки (Вуглеводні граничні С12-С19) — 0,003377 т/рік.

Дані речовини відводяться в атмосферу через димові труби печей та вентиляційні труби приміщення.

Заходи щодо впровадження найкращих існуючих технологій виробництва. Заходи щодо впровадження найкращих існуючих технологій виробництва для 3 групи згідно Наказу Міністерства екології та природних ресурсів № 348 від 30.10.2014 року не надаються.

Перелік заходів щодо скорочення викидів забруднюючих речовин. Перелік заходів щодо скорочення викидів забруднюючих речовин для 3 групи згідно з Наказом Міністерства екології та природних ресурсів № 348 від 30.10.2014 року не надаються.

Дотримання виконання природоохоронних заходів щодо скорочення викидів. Нормативи граничнодопустимих викидів дотримуються, тому природоохоронні заходи для їх досягнення не передбачені.

Відповідність пропозицій щодо дозволених обсягів викидів законодавству. Викиди забруднюючих речовин відповідають вимогам Наказу Міністерства охорони навколишнього природного середовища України від 27.06.2006 р. №309 та Наказу Міністерства екології та природних ресурсів України від 10.05.2002 р. № 177.

Зауваження та пропозиції громадських організацій та окремих громадян щодо видачі дозволу на викиди для суб'єкта господарювання направляти в Івано-Франківську обласну державну адміністрацію за адресою: 76014, Івано-Франківська обл., місто Івано-Франківськ, вул. Грушевського, буд. 21, e-mail: oda@if.gov.ua.

Строки подання зауважень та пропозицій: протягом 30 календарних днів з дати публікації в друкованих ЗМІ

Заохочуємо до раціонального харчування

Здоров'я людини на 70% залежить від способу життя. А найважливішим його чинником є харчування.

Їжа — це «пальне», без якого організм не може функціонувати, вона дає нам енергію, забезпечує побудову й оновлення всіх його структур. Треба усвідомлювати, що надлишок енергії так само небезпечний, як і її нестача. Організм, не маючи змоги всю її використати, відкладає у вигляді зайвих жирів — і людина починає набирати вагу, що може мати сумні наслідки для здоров'я, не кажучи вже про естетику.

Раціональне харчування — повноцінне і з урахуванням статі, віку, характеру праці, кліматичних умов та інших чинників. Воно сприяє збереженню здоров'я, опору шкідливим впливам довкілля, підвищує фізичну та розумову працездатність і таким чином забезпечує активне довголіття.

Поняття раціонального харчування включає три основні принципи. Перший — забезпечення балансу енергії, що надходить з їжею і витрачається людиною в процесі життєдіяльності. Другий — задоволення потреби організму в певних харчових речовинах. І третій — дотримання режиму харчування.

Відповідно й продукти мають виконувати такі основні функції: постачати необхідний матеріал для побудови й оновлення клітин; енергію для функціонування організму (кровообіг, виділення тепла, секреція залоз, м'язові зусилля, робота мозку та ін.); надавати організмові здатність чинити опір хворобам.

У зв'язку з цими функціями речовини, що входять до складу харчових продуктів, поділяються на три групи: будівельні (тваринні та рослинні білки), енерготворні (вуглеводи та жири), охоронні (вітаміни, мінеральні солі, деякі вуглеводи та білки).

Для доброго засвоєння їжі потрібне її постачання в певних співвідношеннях між основними компонентами харчування в пропорції 50:20:30. Щоденне вживання калорій має розподілятися так: 50% — на вуглеводи, 20% — білки і 30% — жири.

Вуглеводи складають основу наших харчових продуктів, таких, як свіжі фрукти, овочі, боби, горох, картопля, кукурудза, хліб, вівсяна каша, рис.

Клітковина, що входить до складу овочів і фруктів, у кишечнику людини розщеплюється за участю бактеріальної флори. Вона посилює жовчевиділення і виведення з організму холестерину, перистальтику кишечника і забезпечує почуття насичення.

Вміст жирів у щоденному раціоні складає біля 30%. А отже треба зуміти обмежити щоденне їхнє вживання до цієї цифри. Вони відкладаються в жировій тканині та утворюють запас енергетичного матеріалу. Жири підшкірножирової клітковини оберігають органи від переохолодження, а жирова тканина оточує внутрішні органи, фіксує їх і попереджує від зміщень і травм.

Сучасні дієтологи рекомендують вживати менше жирів тваринного походження, які насичені жировими кислотами, що сприяють утворенню холестерину, звуженню та закупорці кровоносних судин. Це може призвести до інсульту та до інфаркту.

Ось продукти, багаті холестерином, які рекомендується їсти тільки в невеликих кількостях: жирне м'ясо всіх сортів, а також печінка, нирки і мізки; вершкова, пальмова і кокосова олія, сало, маргарин; копчені ковбаси, стегенця, паштети; жирні молочнокислі продукти, включаючи сметану, майонез, ряжанку; креми, тістечка, торти, здобний білий хліб; продукти, що містять шоколад і какао; смажені в маслі й підсолені картоплю і делікатесні горішки. Антагоністом холестерину є лецитин, який перешкоджає розвитку атеросклерозу і сприяє підвищенню витривалості центральної нервової системи. Лецитин міститься в рослинній олії (соняшникова, соєва, кукурудзяна, оливкова); жирних сортах морських риб (скумбрія, сардини, тунець, лосось, палтус, а також устриці, мідії, риб'ячий жир); вівсяній і гречаній крупах, висівках, хлібі з борошна грубого помелу; нежирних сортах м'яса і птиці (індичка, курка, телятина, кролик, дичина); більшості овочів і фруктів; зелені у вигляді салату, петрушці, кінзі, шпинаті, кропі, цибулі, часнику. Хорошим засобом для профілактики атеросклерозу є байховий чай та волоські горіхи.

Білкові продукти повинні складати біля 20% калорій, які ми щоденно вживаємо. До них відносяться риба, телятина, пісна яловичина, баранина, свинина, твердий сир, молоко, молочнокислий сир, яйця. Білки складають основу структурних елементів клітин і тканин тіла людини, входять в склад ферментів, беруть участь у виробленні імунітету.

Що їсти, скільки та як?

Дієтологи радять дотримуватися правила 25-50-25 для визначення кількості калорій на кожен прийом їжі: 25% калорій повинні припадати на сніданок, 50% – на обід, 25% – на вечерю. Це допоможе утримувати нормальну вагу тіла.

Регулярність харчування. Доцільність прийому їжі в один і той же час обумовлена умовно-рефлекторними реакціями організму на виділення слини, шлункового соку, жовчі, ферментів, тобто всього комплексу факторів, що забезпечують нормальне травлення.

Кратність харчування протягом доби. Дослідження показали, що одно-або дворазове харчування несприятливо впливає на здоров'я і призводить до низки захворювань. Здоровій людині рекомендується трьох- чи чотириразове харчування з можливістю додаткового прийому їжі (сік вранці, склянка кефіру перед сном і т.д.).

Сідати необхідно за стіл тільки з відчуттям голоду. Не намагайтеся наїдатися про запас. Слід розрізняти голод і спрагу. Іноді краще просто попити, ніж поїсти. Їсти варто три-чотири рази на день, а в проміжках не перекушувати, тільки пити воду або сік.

Необхідно робити не менше 20-30 жувальних рухів перед проковтуванням. Більшість людей проковтують їжу всього лише після п'ятивосьми жувальних рухів. Тож треба вчитися жувати повільно.

Не можна вживати занадто гарячу або занадто холодну їжу. Це шкідливо для печінки, однак поступове звикання до холодної сирої води, аж до температури талої, корисно для загартовування та здоров'я.

При варінні овочі втрачають 90% своїх енергетичних якостей і тому краще вживати їх сирими, приготованими на пару або печеними.

У першій половині дня перевагу слід надати продуктам, багатим білками і жирами, оскільки вони поліпшують обмін речовин, довше затримуються в шлунку, довше підтримують відчуття ситості, збуджують нервову систему (м'ясо, риба, яйця, сир, каші, страви з бобових).

Вечеря повинна включати молочні та овочеві страви, які не викликають перезбудження нервової системи перед сном. На ніч не можна переїдати, але й не можна лягати спати голодним. Порушення режиму харчування — одна з поширених причин розладу шлунка й дванадцятипалої кишки, хронічних гастритів та інших захворювань органів травлення.

Не нехтуйте нормою солі, не випивайте багато рідини, кави. У добовому раціоні повинно міститися не більше 6-10 г солі, до 2,5 л рідини (вільної і в складі різних продуктів і страв).

Варто обмежити, або ще краще відмовитися від вживання алкогольних напоїв, які порушують обмін речовин, викликають запальні процеси в слизовій оболонці травного каналу, утруднюють засвоєння харчових речовин — вітамінів, мінеральних солей тощо.

Уникайте шкідливих звичок у харчуванні.

Лікарі-дієтологи склали перелік страв і продуктів, які вживати не бажано. Сюди входять:

- картопляні чіпси і картопля фрі — це, по суті, суміш вуглеводів і жиру, плюс смакові додатки;
- солодкі батончики на зразок «Снікерса», «Марса» тощо, що складаються з великої кількості цукру і різних хімічних доповнювачів;
- солодкі газовані та ароматизовані напої на зразок Cola, Fanta, консервовані соки;
- сосиски, сардельки, варена ковбаса, паштет та інші продукти з так званими прихованими жирами (тут сало, внутрішній жир, свиняча шкірка і т.п. займають 40% ваги, але замасковані під м'ясо за допомогою смакових додатків);
- консервовані м'ясні та овочеві продукти із застосуванням великої кількості оцту та інших консервантів.

Їжа не повинна бути основним джерелом позитивних емоцій, хоча саме на це націлено кулінарне мистецтво. «Жити не для того, щоб їсти, а їсти для того, щоб жити», і «голод — найкращий кулінар» — ці принципи ставлення до харчування повинні бути взяті на озброєння кожною освіченою людиною.

Враховуючи вищесказане, хочеться сподіватись, що сучасна людина, незважаючи на високий ритм і складність життя, буде приділяти збереженню свого здоров'я достатньо уваги. У наш непростий час не забувайте, що правильно організоване харчування допоможе зберегти здоров'я, енергію та високу працездатність.

Лідія ПОПОВА, лікар з загальної гігієни Івано-Франківського районного відділу ДУ «Івано-Франківський ОЦКПХ МОЗ»

Руйнуємо міфи щодо споживання фруктів

Сьогодні пропоную поговорити про фрукти, навколо яких виникло багато дискусій: чи можна їх їсти в якості перекуски, чи не гальмують вони схуднення, чи не шкодять шлунку? Отже, з'ясуємо.

Чи можна їсти фрукти натщесерце

Кажуть, що на голодний шлунок їсти фрукти не можна, особливо цитрусові, бо кислоти, які в них містяться, роз'їдають стінки шлунка. Шлунок у відповідь на споживання будь-якої їжі виробляє дуже сильну кислоту — соляну (HCl). Людина за своє життя вживає їжу приблизно 50 000 разів, а дірок у шлунку не наживає. І це не дивно, адже шлунок захищається від кислот (своїх власних чи спожитих), продукуючи спеціальний слиз, який вистилає його стінки.

«Фрукти не можна їсти ввечері»

Нам кажуть: «У фруктах є цукор — енергія для організму. Коли ми лягаємо спати — енергія нам не потрібна, і цукор зі спожитих за вечерею фруктів перетворюється в жир».

Насправді, коли ми спимо, загальні енерговитрати організму нижчі, ніж при неспанні, лише на 20-25%. Щодо цукру у фруктах, його там небагато (в одному великому яблуці міститься 20 г цукру). За ніч мозок спалює десь 35 г цукру, еритроцити — 15 г. А м'язи і печінка здатні зберігати в собі пів кілограма цукру для завтрашньої життєдіяльності людини. Тож тут не йдеться про запасання жиру.

Чи годяться фрукти на перекус

«Яблука розпалюють апетит». Так говорять, але ніхто не пояснює чому. Просто всі дружно зійшлись на тому, що так воно є. А що каже наука? Яблуко, як і всі інші фрукти, — їжа, що чудово насичує завдяки низькій щільності енергії і клітковині. Фрукти — зручний, смачний та корисний перекус.

Фруктоза — це шкідливо?

Зловживання фруктозою в купі з переїданням негативно впливає на печінку. Це правда. Але зловживанням слід вважати споживання понад 50-60 г фруктози на добу. Наїсти таку її кількість із фруктів можна лише в перший день сезону кавунів. Надлишок фруктози — це не про фрукти, а про солодощі й солодкі води, адже столовий цукор наполовину складається з цього солодезного моносахариду. Тому дозуйте солодке, не переїдайтеся, не зловживайте алкоголем, більше рухайтеся — і збережете печінку здоровою.

Які ж висновки? Фрукти — ситна, багата на вітаміни, мінерали та клітковину, до того ж смачна їжа. Їсти їх можна і треба будь-коли. Щодо кількості, то навряд чи є люди, які можуть постійно ними зловживати, проблема якраз у зворотному — ми їмо їх надто мало. Намагайтеся з'їдати в день хоча б один-два фрукти розміру великого апельсина.

Юрій МІКУЛА, лікар із загальної гігієни Івано-Франківського районного відділу ДУ «Івано-Франківський ОЦКПХ МОЗ»

Радча не чекає сприятливіших часів…

■ *Закінчення. Поч. на 1 стор.*

А староста чудово пам'ятає, як на фронті приємно й важливо отримати з рідного краю добрий свіжий хліб!

На території Радчі працює деревообробне підприємство, а також майстерня музичних інструментів. Тут виготовляють якісні дорогі струнні й духові інструменти, у більшості на закордон. У селі є швейний цех з пошиття постільної білизни. А ще одне підприємство займається заготівлею фруктів і ягід. Діють у селі два СТО та заправка.

Частину земель Радчі обробляє комунальне підприємство «Франківськ Агро». І цього року воно виростило тут сою, соняшник і гречку. А до початку зими планує звести велику теплицю, де вирощуватимуть огірки, помідори, перець, капусту та інші овочі для громади. Тут вочевидь знайдуть для себе роботу мешканці села.

Автобусом — до сільського ЦНАПу

Недавно новосілля відзначило радчанське відділення Центру надання адміністративних послуг. Місцевий ЦНАП працював у старостинському окрузі й раніше, з 2020 року, — у будівлі т. зв. «старої сільради», яку нині займає лікарська амбулаторія. Але тепер умови в ЦНАПі, найперше — для відвідувачів, стали помітно кращими, про що розповіли дві його працівниці-адміністраторки — Валентина Гордій та Ольга Ганчак. Те, що адміністрацію потрібно «відселити» від медичної установи, наочно показала епідемія ковіду: відвідувачі сільради, а згодом і ЦНАПу опинялися в одному коридорчику з відвідувачами лікарської амбулаторії, серед яких були й хворі на коронавірус. Нині доволі просторий зал ЦНАПу, розташований у Будинку культури, обладнаний оргтехнікою, відвідувачі мають зручні диванчики для очікування, а в сусідньому кабінеті працює староста. А ще тут встановили термінал, тож можна оплатити комунпослуги — працівниці Центру в разі потреби готові допомогти ним скористатися.

В оновленому ЦНАПі людно

Та й саме розташування ЦНАПу — на центральній вулиці, неподалік зупинки комунального транспорту (тут курсують два міські автобуси — №№ 59, 60) — дозволяє легко дістатися сюди з будь-якого кінця села.

Серед послуг, за якими звертаються, найпоширеніші зміни прописки, виписки, витяги до паспорта (ID-картки), а також соціальні послуги, а це — субсидії, пільги, матеріальні допомоги. Так, військовим чи їхнім родичам видають наступні допомоги: на спорядження — у розмірі 20 тис грн; до дня народження їхніх дітей — 500 грн; 3 тис грн на оплату комунпослуг (раз у рік) тим військовим, що не мають довідки «Учасник бойових дій». А слід сказати, що нині з села воюють чимало чоловіків. Отримують матдопомогу й пенсіонери, яким виповнилося 70 років — 500 грн. Усі ці виплати забезпечують із міського бюджету.

Загалом же у ЦНАПі доступні близько 300 різноманітних адмінпослуг. А щоб у всіх цих питаннях адміністратори були компетентними, з ними неодноразово проводилися і проводяться тренінги.

Гарне місце для відпочинку

Споруда Будинку культури, колись старенький клуб, поступово зазнає змін на краще. Ремонти почалися ще за часів, коли в Радчі діяла сільрада, і тривають крок за кроком. Це можна побачити вже здалеку — привабливо виглядають відремонтований фасад і дах, нова вивіска, бруківка по периметру всієї споруди. Праворуч будівлі вистелений плиткою майданчик, що вдалося зробити за рахунок коштів, виграних у цьогорічному міському конкурсі «Бюджет участі». Староста каже, що мріє, аби цей майданчик обсадили-огородили довкола туями, поставили сцену, лавки. Спеціально залишили невеликий фрагмент не забрукованим, де планує посадити ялинку, яку можна би прибирати на Різдво. «Хочеться зробити так, аби було гарне місце для відпочинкових заходів — дасть Бог, ця війна не триватиме вічно», — міркує на перспективу староста.

Усередині Будинку культури облаштували гурткову кімнату, де тепер займається і відомий танцювальний колектив «Калинонька». У залі є станки для занять хореографією, а планується ще й шафа для костюмів. Мріється про ремонт великого залу, де при попередньому голові вдалося зробити сцену, а тепер уже й нові двері в зал, сходи. Староста у своїх ідеях отримує підтримку від міського голови, але також шукає спонсорські гроші на продовження облаштування Будинка культури. І успіхи очевидні — коли завітати до цього колись занедбаного, а тепер доволі сучасного приміщення.

З думкою про дітей

За словами старости, йому шкода, що цього року місцевий ліцей не виграв у конкурсі «Бюджет участі» і не отримав коштів на капітальний ремонт системи опалення. Село не виявилося достатньо активним у турботі про своїх школярів — забракло буквально декількох голосів підтримки проекту. А заміна старих металевих труб новітніми пластиковими економічно була б дуже доцільною. Так би не втрачалася частина тепла, а отже було б тепліше і не марнувалися гроші.

Зремонтована вулиця Шевченка

Натомість за підтримки міського депутата Сергія Абрам'юка і за рахунок його фонду вдалося утеплити західну стіну ліцею — актового залу й спортзалу. Під дією дощу чи снігу вона вже було відвологла і це ставало відчутно в середині приміщення. Тепер проблема вирішена. Однак, за словами старости, «це лише одна стіна», а хочеться утеплити весь ліцей. Адже будівля зазнала впливу погоди, вона не нова, зведена ще в 1986 році.

Цього року в ліцеї провели також водовідведення від ринви, без якого замокало шкільне підвальне укриття. На це з фонду старости, наданого міськрадою, виділили 100 тис грн.

У закладі постійно проводяться поточні ремонти і загалом ліцей у непоганому стані. У попередні роки за попереднього керівництва тут і встановили сучасні санвузли, і поміняли вікна, і перекрили дах. Але однаково постійно виникають нові потреби, серед яких — укриття.

Завдяки тому, що тут облаштували доволі велике сховище, здатне вмістити три сотні осіб, ліцей може нормально функціонувати. Та все ж є необхідність подбати про більший комфорт для учнів і вчителів. Тому планується ремонт ще одного приміщення для укриття, і на нього знову ж таки зі свого фонду староста виділяє 50 тисяч. Але цього недостатньо. Тому йдуть пошуки додаткової допомоги.

І ще одна цьогорічна справа для покращення умов у селі — створення паркінгу поблизу освітнього закладу. Адже ледь не в кожній господі є авто. Й оскільки щодня до ліцею підвозять дітей (а їх тут навчається понад пів тисячі), і з інших потреб — поблизу постійно паркують машини. Тепер це можна робити не хаотично, не ускладнюючи рух вулицею. Тут встелили й пішохідну доріжку до ліцею. А є задум зробити таку через ціле село — усюди, де дозволяє ширина дорожнього полотна. Так само цього року вдалося заасфальтувати дорогу (провулок від Січових Стрільців) до дитсадка. Назріла потреба облаштувати на території дошкільного закладу водовідведення, дренажної системи, про що вже ведуться розмови з міським головою.

У гуртковій кімнаті Будинку культури

Утеплили стіну ліцею

Приємно проїхатися й пройтися

Цього року, як розповідає староста, вдалося полагодити деякі дороги. Уже після повороту на село легко помітити, що тут ремонтоване асфальтопокриття. Ремонт ямковий, але з тих якісніших варіантів — з допомогою машини «Крокус», яка асфальт у ями задуває. А також поремонтували центральну вулицю, Тараса Шевченка, від в'їзду в Радчу до пам'ятника поетові й магазину «Вікторія». Полатали «Крокусом» і вулицю Лисецьку, яка веде до цвинтаря. «Цією вулицею рухалися процесії, коли ховали наших Героїв, і не пасує, щоб люди йшли по ямах», — слушно зауважує Т. Борин. Капітально зремонтували 650 метрів вулиці Січових Стрільців, 900 метрів вулиці Франка, а ще минулого року — фрагмент у 1300 метрів згаданої вже Шевченка, від старого цвинтаря до с. Іваниківка. На жаль, визнає староста, вулицю Війтову, зокрема якою курсує комунальний транспорт, лише защебенили.

Чи проводити благоустрій в часі війни?

Оскільки староста Радчі воював, то, на нашу думку, має повне моральне право прокоментувати позицію частини населення: мовляв, замість стелити бруківку, ремонтувати дороги й т. ін., треба вкладати кошти у військо. «Маємо у селі чимало фронтовиків. Хіба не варті ці хлопці та їхні рідні того, аби ходити нормальними дорогами, замість болотами-калабанями? Чи не варте село, яке віддає своїх хлопців у лави захисників, аби в ньому був якийсь благоустрій, покращення умов життя? — ставить риторичне питання староста Радчі. — Так, люди донатять. Але хтось донатить справді серйозні суми. І це підприємці. Чи зможуть вони допомагати фронту, якщо їхній бізнес перестане функціонувати? А де працюватимуть люди, якщо підприємства (той же асфальтний завод, чи завод будівельних матеріалів, чи інші) зупиняться? Підуть на біржі праці, де мають отримувати соціальні виплати. А звідки ці виплати візьмуться, якщо економіка ляже? Кошти до бюджету дає через податки бізнес. І нічого не робити, не будувати, не ремонтувати й інше — означає призвести країну до колапсу».

Забрати військове ПДФО — хибний крок

Ми вже згадували, що в Радчі, як і загалом у громаді, налагоджена активна волонтерська допомога нашим військовим. Як людина, що побувала на фронті, Тарас Борин добре знає, чого там очікують від тилу. І каже: забрати у громад ПДФО на військових — це зробити таку допомогу практично неможливою. Так, погоджується староста, віддати їх у держбюджет — означає забезпечити рух коштів, а зараз він важливий. І в деяких громадах, можливо, фінанси дійсно заморожені. Але це ніяк не стосується Івано-Франківської. Тут постійно працюють на благоустрій і допомогу військовим. Адже всі доплати — на лікування поранених (а це від 10 до 20 тисяч гривень, в особливо важких випадках доходить і до 100), на амуніцію, на дрони (зараз іде мова про закупівлю великої партії), матеріальна підтримка родичів загиблих (допомога в розмірі прожиткового мінімуму, кошти на поховання, на пам'ятник) та багато іншого — проводяться з місцевого бюджету. Староста каже, що знає з власного досвіду: щоразу, коли звертався з потребою в допомозі для фронту, у міській раді робили все, аби її задовільнити. До хлопців на передову регулярно своїми бусами їздять з підмогою, зокрема, учасники спілки волонтерів — брат старости і ще один його односелець. Тож пан Тарас добре знає, які це великі витрати, скажімо, на дизпаливо (одна поїздка потребує його приблизно на 20 тис грн), узимку — на антифриз. Зрештою, волонтерам треба чимось харчуватися, за щось жити, вони мають сім'ї.

Паркінг коло ліцею

Без підтримки з місцевого бюджету все це стане великою проблемою. Підтримувати необхідно, але доведеться десь економити. А фактично нема де. Тож військове ПДФО у бюджеті громади вкрай потрібне.

Відвідини Радчі, попри воєнні складності й сумні події, таки вселяють оптимізм. Тут життя не завмерло, щось покращується, щось діється, ведеться господарка, рухається бізнес. І хоч ми не знаємо, як розгортатимуться події в перспективі, у Радчі не збираються пасивно чекати на сприятливіші часи.

Вероніка ЗАНИК

Понеділок 2023-09-25

КАНАЛ "1+1"
7.00 «Сніданок із «1+1»
9.30, 11.00, 12.20, 13.45, 5.40 "Міняю жінку 4"
15.05, 16.05, 17.05 "Сімейні мелодрами-6"
18.05, 19.30 "Говорить вся країна"
20.20 Т/с "Величне століття. Роксолана"
0.00 "Голос країни 13"
2.20 "Інформаційний марафон "Єдині новини"

СТБ
6.15 Т/с "Альпійський патруль"
12.00, 0.15 Т/с "Агенти справедливості" (12+)
14.00 Т/с "Сліпа" (12+)
17.00 Т/с "Слід" (16+)
18.50 Супермама (12+)
20.00 Т/с "Татусі" (12+)
22.10 Т/с "Дитячий охоронець"

ICTV
8.00, 22.00 Громадянська оборона
9.10 Т/с "Коп з минулого "
11.00, 2.35 Т/с "Виходьте без дзвінка 4" (12+)
13.55 Т/с "У полі зору 4"
16.35 Х/ф "Я, Франкенштейн"
18.10 Х/ф "Ілюзія контролю"
20.00 Хроніки люті: Острів Зміїний
21.00 Шкварка
0.00 Звернення Президента України

ТЕТ
7.00 Сніданок з 1+
9.30 Т/с "СидОренки-СидорЕнки: ремонт стосунків"
11.00 Т/с "Усі жінки — відьми"
15.00 Панянка-селянка
17.00 Моя суперродина
18.00 Т/с "Татусь 2"
19.00 Т/с "Ромео і Джульєтта з Черкас" (16+)
20.00 Х/ф "Джек Райан: теорія хаосу" (16+)
22.10 Х/ф "Термінатор 2: Судний день" (16+)

НОВИЙ КАНАЛ
8.10, 9.01 Кохання на виживання (12+)
9.00 Загальнонаціональна хвилина мовчання
10.10 Т/с "Надприродне"
11.50 Х/ф "Поклик пращурів"
13.35 Х/ф "Троя" (16+)
16.50 Т/с "Будиночок на щастя"
20.00 Аферисти в мережах 8
20.55 Х/ф "Козирні тузи"

5 КАНАЛ
8.15, 1.45 Лінійка документальних серіалів
9.00 Хвилина мовчання
9.01, 10.00, 11.00, 12.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 21.00 Час новин
9.15, 10.15, 11.35, 12.30, 13.15, 15.30, 16.15, 17.20, 18.20, 19.30, 20.10 Марафон "Незламна країна"
11.15, 20.40 Машина часу
12.50 Бомба ракета
13.00 Час новин Фронт
13.50, 4.00 Д/ф
14.45 Український свідок
20.00 Бутусов плюс
22.00 Час-Time
22.30 Історія для дорослих
22.45 Новини ВВС
23.00 Час новин. Підсумки дня

Enter-фільм
7.55, 11.05, 2.20 "Зіркові долі"
8.35 "Підроблена історія"
9.50 "Україна вражає"
12.15 Х/ф "Іван та кобила"
13.45 Х/ф "Король Дроздобород"
15.00 Т/с "Розслідування Мердока"
22.00 Х/ф "Рукопис, знайдений у Сарагосі"

КАНАЛ "2+2"
7.10, 23.50 Т/с "Опер за викликом-4"
13.00, 1.50 "Загублений світ"
17.00 "Загублений світ"
18.00 "Обережно! Фейк"
19.05 "Крути. Гостомельський рубіж"
20.10 Т/с "Опер за викликом-5"
22.05 Х/ф

Вівторок 2023-09-26

КАНАЛ "1+1"
7.00 «Сніданок із «1+1»
9.30, 10.55, 12.10, 13.40, 5.30 "Міняю жінку 4"
15.10, 16.10, 17.10 "Сімейні мелодрами-6"
18.10, 19.30 "Говорить вся країна"
20.20 Т/с "Величне століття. Роксолана"
0.00 Х/ф "Кримінальне чтиво"

СТБ
7.00 Ранок у великому місті
8.00 Т/с "Альпійський патруль"
12.00, 0.05 Т/с "Агенти справедливості" (12+)
14.00 Т/с "Сліпа" (12+)
17.00 Т/с "Слід" (16+)
18.50 Супермама (12+)
20.00 Т/с "Татусі" (12+)
22.00 Т/с "Дитячий охоронець" (12+)

ICTV
7.00 Ранок у великому місті
8.00 Шкварка
9.05, 18.05, 20.00 Т/с "Коп з минулого "(16+)
13.45 Т/с "У полі зору 4"
14.35 Т/с "У полі зору 5"
16.15 Х/ф "Прискорення"
22.55 Громадянська оборона
0.00 Звернення Президента України
0.10 Т/с "Відділ 44" (16+)

ТЕТ
7.00 Сніданок з 1+
9.30 Т/с "СидОренки-СидорЕнки: ремонт стосунків"
11.00 Т/с "Усі жінки — відьми"
15.00 Панянка-селянка
17.00 Моя суперродина
18.00 Т/с "Ромео і Джульєтта з Черкас" (16+)
20.00 Х/ф "Джек Річер" (16+)
22.30 Х/ф "Термінатор: Фатум" (16+)
0.50 Богиня шопінгу
1.40, 2.35, 3.25 Одного разу під Полтавою

НОВИЙ КАНАЛ
7.00 Ранок у великому місті
8.00, 9.01 Кохання на виживання (12+)
9.00 Загальнонаціональна хвилина мовчання
9.40 Т/с "Надприродне" (16+)
11.15 Х/ф "Зоряний пил"
13.50 Х/ф "Король Артур: Легенда меча" (12+)
16.10 Т/с "Будиночок на щастя"
20.00 Х/ф "На драйві" (16+)
22.10, 0.10 Х/ф "Каліфорнійський дорожній патруль"
0.00 Звернення Президента

5 КАНАЛ
7.00 Служба розшуку дітей
8.15, 1.45 Лінійка документальних серіалів
9.00 Хвилина мовчання
9.01, 10.00, 11.00, 12.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 21.00 Час новин
9.15, 10.15, 11.35, 12.30, 13.15, 15.30, 16.15, 17.20, 18.20, 19.30, 20.10 Марафон "Незламна країна"
11.15, 20.40 Машина часу
13.00 Час новин Фронт
13.50, 4.00 Д/ф
14.45, 20.00 Український свідок
22.00 Час-Time
22.30 Історія для дорослих
22.45 Новини ВВС
23.00 Час новин. Підсумки дня

Enter-фільм
7.40 М/ф
7.55, 11.05, 2.30 "Зіркові долі"
8.35 "Підроблена історія"
9.50 "Україна вражає"
12.15 Х/ф "Тримайся козаче!"
13.45 Х/ф "Король Дроздовик"
15.25 Т/с "Розслідування Мердока"
1.45 "Україна: забута історія"
3.00 Кінотрейлери

КАНАЛ "2+2"
7.05, 9.50 Т/с "CSI: Місце злочину"
13.15, 20.00 Т/с "Опер за викликом-5"
15.10, 1.40 "Загублений світ"
18.10, 21.55 Х/ф
23.50 Т/с "Опер за викликом-4"
3.15 "Інформаційний марафон "Єдині новини"

Середа 2023-09-27

КАНАЛ "1+1"
7.00 «Сніданок із «1+1»
9.30, 11.00, 12.15 "Міняю жінку 4"
13.45, 5.30 "Міняю жінку 5"
15.10, 16.10, 17.10 "Сімейні мелодрами-6"
18.10, 19.30 "Говорить вся країна"
20.20 Т/с "Величне століття. Роксолана"
0.30 Х/ф "Час відьом"
2.50 "Інформаційний марафон "Єдині новини"

СТБ
7.00 Ранок у великому місті
8.00 Т/с "Альпійський патруль" (16+)
12.00, 0.10 Т/с "Агенти справедливості" (12+)
14.00 Т/с "Сліпа" (12+)
17.00 Т/с "Слід" (16+)
18.50 Супермама (12+)
20.00 Т/с "Татусі" (12+)
22.10 Т/с "Дитячий охоронець" (12+)

ICTV
7.00 Ранок у великому місті
9.30, 18.05, 20.00 Т/с "Коп з минулого "(16+)
13.10 Т/с "У полі зору 5"
15.50 Х/ф "Сікаріо 2. Проти всіх" (16+)
22.55 Антизомбі
23.55, 0.10 Т/с "Відділ 44" (16+)
0.00 Звернення Президента України

ТЕТ
7.00 Сніданок з 1+
9.30 Т/с "СидОренки-СидорЕнки: ремонт стосунків"
11.00 Т/с "Усі жінки — відьми"
15.00 Панянка-селянка
17.00 Моя суперродина
18.00 Т/с "Ромео і Джульєтта з Черкас" (16+)
20.00 Х/ф "Джек Річер: не відступай"
22.20 Х/ф "Трансформери: Помста полеглих" (16+)

НОВИЙ КАНАЛ
7.00 Ранок у великому місті
8.00, 9.01 Кохання на виживання (12+)
9.00 Загальнонаціональна хвилина мовчання
10.00 Т/с "Надприродне"
12.40 Х/ф "Двоє: я і моя тінь"
14.40 Х/ф "Парочка копів"
16.50 Т/с "Будиночок на щастя"
20.00 Х/ф "Кров'ю і потом: Анаболіки" (16+)
22.40, 0.10 Х/ф "Хлопці зі стволами" (16+)
0.00 Звернення Президента

5 КАНАЛ
6.00, 7.10 Гра долі
7.00 Служба розшуку дітей
8.15, 1.45 Лінійка документальних серіалів
9.00 Хвилина мовчання
9.01, 10.00, 11.00, 12.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 21.00 Час новин
9.15, 10.15, 11.35, 12.30, 13.15, 15.30, 16.15, 17.20, 18.20, 19.30, 20.10 Марафон "Незламна країна"
11.15, 20.40 Машина часу
13.00 Час новин Фронт
14.00 Рандеву
14.45 Український свідок
20.00 Бутусов плюс
22.00 Час-Time
22.30 Історія для дорослих
22.45 Новини ВВС
23.00 Час новин. Підсумки дня

Enter-фільм
7.40 М/ф
7.55, 10.45, 2.25 Зіркові долі
8.35, 1.40 "Україна: забута історія"
9.50 Україна вражає
11.55 Х/ф "Іван Франко"
13.45 Х/ф "Вероніка"
15.20 Т/с "Розслідування Мердока"

КАНАЛ "2+2"
7.00, 9.45, 11.20 Т/с "CSI: Місце злочину"
13.10, 19.00, 20.00 Т/с "Опер за викликом-5"
15.10, 21.55 Х/ф
17.00 1/8 КУ "Оболонь-Бровар" — "Динамо"
23.50 Т/с "Опер за викликом-4"
1.50 "Загублений світ"
3.20 "Інформаційний марафон "Єдині новини"

Четвер 2023-09-28

КАНАЛ "1+1"
7.00 «Сніданок із «1+1»
9.30, 11.00, 12.20, 13.50, 5.30 "Міняю жінку 5"
15.10, 16.10, 17.10 "Сімейні мелодрами-6"
18.10, 19.30 "Говорить вся країна"
20.20 Т/с "Величне століття. Роксолана"
0.35 Х/ф "Дзеркала"
2.45 "Інформаційний марафон "Єдині новини"

СТБ
7.00 Ранок у великому місті
8.00 Т/с "Альпійський патруль"
12.00, 0.05 Т/с "Агенти справедливості" (12+)
14.00 Т/с "Сліпа" (12+)
17.00 Т/с "Слід" (16+)
18.50 Супермама (12+)
20.00 Т/с "Татусі" (12+)
22.05 Т/с "Дитячий охоронець" (12+)

ICTV
7.00 Ранок у великому місті
9.05, 18.05, 20.00 Т/с "Коп з минулого "(16+)
13.45 Т/с "У полі зору 5" (16+)
16.15 Х/ф "Ілюзія контролю" (16+)
22.55 Шкварка
23.55, 0.10 Т/с "Відділ 44"
0.00 Звернення Президента України

ТЕТ
7.00 Сніданок з 1+
9.30 Т/с "СидОренки-СидорЕнки: ремонт стосунків"
11.00 Т/с "Усі жінки — відьми"
15.00 Панянка-селянка
17.00 Моя суперродина
18.00 Т/с "Ромео і Джульєтта з Черкас" (16+)
20.00 Х/ф "Авто-монстри"
22.00 Х/ф "Трансформери: Останній лицар"
0.50 Богиня шопінгу

НОВИЙ КАНАЛ
7.00 Ранок у великому місті
8.00, 9.01 Кохання на виживання (12+)
9.00 Загальнонаціональна хвилина мовчання
9.55 Т/с "Надприродне" (16+)
12.15 Х/ф "Повітряна в'язниця" (16+)
14.40 Х/ф "На драйві" (16+)
16.50 Т/с "Будиночок на щастя"
20.00 Хто зверху? (12+)
21.55 Х/ф "Агент Джонні Інґліш"
23.45, 0.10 Х/ф "Чоловік за викликом 2" (18+)
0.00 Звернення Президента

5 КАНАЛ
6.00, 7.10 Гра долі
7.00 Служба розшуку дітей
8.15, 1.45 Лінійка документальних серіалів
9.00 Хвилина мовчання
9.01, 10.00, 11.00, 12.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 21.00 Час новин
9.15, 10.15, 11.35, 12.30, 13.15, 15.30, 16.15, 17.20, 18.20, 19.30, 20.10 Марафон "Незламна країна"
11.15, 20.40 Машина часу
13.00 Час новин Фронт
13.40 Невигадані історії
14.00, 4.00 Д/ф
20.00 Український свідок
22.00 Час-Time
22.30 Історія для дорослих
22.45 Новини ВВС
23.00 Час новин. Підсумки дня

Enter-фільм
7.40 М/ф
7.55, 10.40, 2.25 Зіркові долі
8.35, 1.40 "Україна: забута історія"
9.50 Україна вражає
10.10 Корисні поради
11.40 Х/ф "Очікуючи вантаж на рейді Фучжоу біля Пагоди"
14.05 Х/ф "Біляночка та Розочка"
15.20 Т/с "Розслідування Мердока"

КАНАЛ "2+2"
7.00, 10.30 Т/с "CSI: Місце злочину"
13.10, 20.00 Т/с "Опер за викликом-5"
15.05, 1.55 "Загублений світ"
18.05, 21.50 Х/ф
0.00 Т/с "Опер за викликом"
3.25 "Інформаційний марафон "Єдині новини"

П'ятниця 2023-09-29

КАНАЛ "1+1"
7.00 «Сніданок із «1+1»
9.30, 11.10, 12.40 "Міняю жінку 5"
14.15, 15.15, 16.15, 17.15 "Сімейні мелодрами-6"
18.10 "Говорить вся країна"
19.30 "Велике коло"
20.30 "Рік. Харківщина"
21.45 "Мосейчук+Данилов"
23.00 Бойовик "Кінґсмен: таємна служба"
1.40 "Інформаційний марафон "Єдині новини"

СТБ
7.00 Ранок у великому місті
8.00 Т/с "Сліпа" (12+)
22.00 Т/с "Будинок Надії"

ICTV
7.00 Ранок у великому місті
10.05, 20.20 Дизель Шоу
12.10 Т/с "Вижити за будь-яку ціну 2"
15.45 Т/с "Вижити за будь-яку ціну 4"
19.00 Дизель Шоу (12+)
0.00 Звернення Президента України

ТЕТ
7.00 Сніданок з 1+
9.30 Т/с "СидОренки-СидорЕнки: ремонт стосунків"
11.00 Т/с "Усі жінки — відьми"
14.00 Х/ф "Підлітки-мутанти: черепашки-ніндзя 2"
16.00 Я люблю Україну
18.00 Ліга сміху
22.00 Розсміши коміка
0.00 Бункер (16+)

НОВИЙ КАНАЛ
7.00 Ранок у великому місті
8.00, 9.01 Кохання на виживання (12+)
9.00 Загальнонаціональна хвилина мовчання
11.40 Х/ф "Хвилина Нью-Йорка"
13.25 Х/ф "Козирні тузи"
15.40 Х/ф "Кров'ю і потом: Анаболіки" (16+)
18.10 Х/ф "Агент Джонні Інґліш"
20.00 Х/ф "Агент Джонні Інґліш: Перезавантаження"
22.00 Х/ф "Агент Джонні Інґліш: Нова місія" (12+)
23.50, 0.10 Х/ф "Привиди Марса"

5 КАНАЛ
7.00 Служба розшуку дітей
7.30 Натхнення
8.15, 1.45 Лінійка документальних серіалів
9.00 Хвилина мовчання
9.01, 10.00, 11.00, 12.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 21.00 Час новин
9.15, 10.15, 11.35, 12.30, 13.15, 15.30, 16.15, 17.30, 18.20, 19.40, 20.10 Марафон "Незламна країна"
11.15 Машина часу
13.00 Час новин Фронт
14.00, 4.00 Д/ф
17.20 Істерика заболотна
19.30 Бомба ракета
20.00, 22.30 Історія для дорослих
20.40 Особливий погляд
22.00 Час-Time
22.45 Новини ВВС
23.00 Час новин. Підсумки дня
0.00 Лінійка художніх серіалів

Enter-фільм
7.40 М/ф
7.55, 10.55, 2.15 Зіркові долі
8.35, 1.30 "Україна: забута історія"
9.50 Україна вражає
10.15 Корисні поради
12.05 Х/ф "Поки є час"
13.45 Х/ф "Вероніка" повертається"
15.10 Т/с "Розслідування Мердока"
3.00 Кінотрейлери

КАНАЛ "2+2"
6.00, 5.10 "Джедаї"
6.45, 10.15 Т/с "CSI: Місце злочину"
13.00 Т/с "Опер за викликом-5"
14.50, 2.00 "Загублений світ"
16.45 Х/ф "Останній замок"
19.10 Х/ф "День Незалежності"
22.00 Х/ф "Кендімен"
23.50 Х/ф "Робокоп"
3.30 "Інформаційний марафон "Єдині новини"

Субота 2023-09-30

КАНАЛ "1+1"
7.00 "Сніданок. Вихідний"
9.30, 10.35 "Життя відомих людей 2023"
19.30 "Вечірній квартал 2021"
20.45 "Жіночий квартал 2021 №7"
22.05 "Жіночий квартал 2021 №8"
23.20 "Ліга сміху 2020"
1.35 "Інформаційний марафон "Єдині новини"

СТБ
5.30, 11.05 Т/с "Татусі" (12+)
7.50, 10.05, 0.05 Пекельні борошна із Євгеном Клопотенком
8.50, 9.30 Неймовірна правда про зірок (12+)
19.00 МастерШеф (12+)
1.05 Джеймі Олівер: Готуємо за 15 хвилин

ICTV
9.05 Хроніки люті: Острів Зміїний
10.00 Х/ф "Зіткнення з безоднею" (16+)
12.20 Х/ф "Блейд" (16+)
14.45 Х/ф "Блейд 2" (16+)
16.55 Х/ф "Блейд: Трійця" (16+)
19.00 Х/ф "Тілоохоронець дружини кілера" (16+)
21.10 Х/ф "Хмарочос" (12+)
23.05, 0.10 Х/ф "Турист" (16+)
0.00 Звернення Президента України

ТЕТ
7.00 Сніданок з 1+
9.30 Ближче до зірок
10.30 М/ф "Звіро-крекери" (16+)
12.30 М/ф "Кіт у чоботях"
14.15 Х/ф "Авто-монстри"
16.15 Х/ф "Джек Річер" (16+)
18.45 Х/ф "Джек Річер: не відступай"
21.00 Х/ф "Міцний горішок" (16+)
23.30 Х/ф "Трансформери: Останній лицар"

НОВИЙ КАНАЛ
6.05, 9.01 Кохання на виживання (12+)
9.00 Загальнонаціональна хвилина мовчання
12.00 Аферисти в мережах 8 (16+)
12.55 М/ф
16.40 Х/ф "Загін самогубців" (16+)
19.00 Х/ф "Шазам!" (16+)
21.40, 0.10 Х/ф "Аквамен"
0.00 Звернення Президента
0.35 Х/ф "Хижі пташки та фантастична Гарлі Квін"

5 КАНАЛ
7.30, 17.00, 4.00 Д/ф
8.45 Натхнення
9.00 Хвилина мовчання
9.01, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 18.00, 19.00, 21.00 Час новин
9.15, 10.15, 11.35, 13.35, 16.15, 18.20, 19.40 Марафон "Незламна країна"
11.15, 12.30, 13.15 Машина часу
14.15 Хто з Мірошниченко?
15.30 Історія з братами Капрановими
19.30 Бомба ракета
20.00 Рандеву
21.50 Невигадані історії
22.15 Х/ф
23.00 Час новин. Підсумки дня
0.00 Лінійка художніх серіалів

Enter-фільм
7.40 М/ф
7.55, 12.20, 2.20 Зіркові долі
8.35, 1.35 "Україна: забута історія"
9.50 "Україна вражає"
13.00 Т/с "Запороги"
16.30 Х/ф "Три мушкетери. Підвіски королеви"
18.15 Т/с "Розслідування Мердока"
23.30 Х/ф "Загадковий пасажир"

КАНАЛ "2+2"
6.00, 5.10 "Джедаї"
9.15, 1.10 "Загублений світ"
15.05 Х/ф "Перевізник"
16.55 Х/ф "Перевізник-2"
18.40 Х/ф "Зоряні ворота"
21.00 Х/ф "Війна світів"
23.10 Х/ф "Робокоп-3"

КРОСВОРД

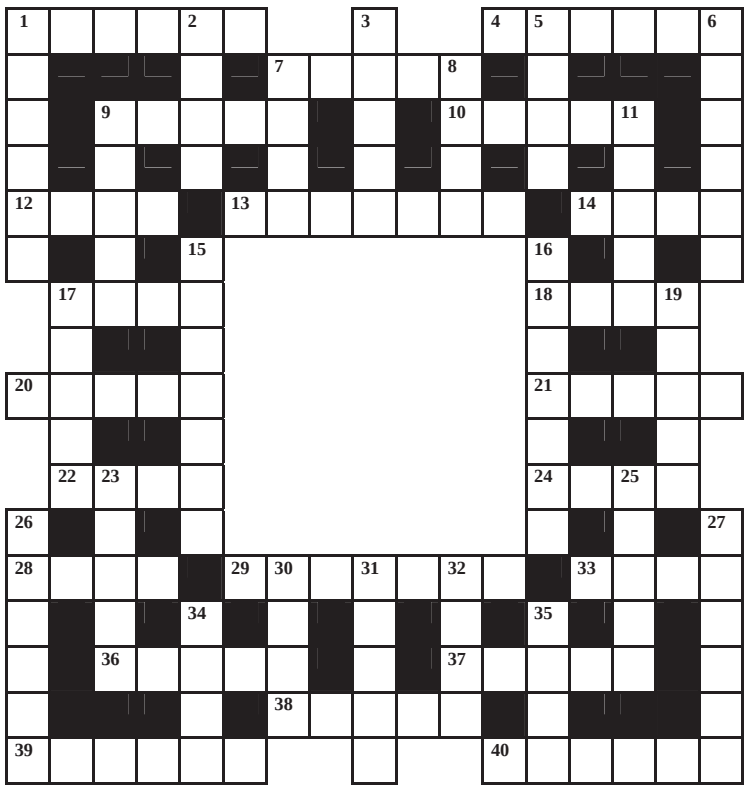

По горизонталі: 1. Фігурна лінійка. 4. Короткий скіфський меч. 7. Податок, який стягували з кріпаків замість панщини. 9. Очеретяне перо. 10. Письмове банківське повідомлення. 12. Льодяна кірка на снігу. 13. Самостріл. 14. Одне з Семи чудес світу — Фароський …. 17. Захищає зуби боксера. 18. Гірська індичка. 20. «… сміятися і при цьому бути дуже серйозним» (Лессінг). 21. Єдиний порт Йорданії. 22. Бивень. 24. Сорт яблуні. 28. Білкове тістечко. 29. Скляна посудина для пиття. 33. Суддя у мусульман. 36. Тропічна пальма. 37. Наука, що займається юриспруденцією. 38. Бог-захисник кордонів Стародавнього Єгипту в єгипетській міфології. 39. Старовинне вітрильне багатовеслове військове судно. 40. Карликовий шимпанзе.

По вертикалі: 1. Полярна миша. 2. Давньослов'янський бог кохання. 3. Твір початківця. 5. Муза історії. 6. Традиційний японський театр. 7. Морський десятиногий рак. 8. Місто та муніципалітет у Франції. 9. Замкнена суспільна група. 11. Молода трава. 15. Озеро в Угорщині. 16. Килим з оленячого хутра в евенків. 17. Ескіз. 19. Вид загадки. 23. Вигадка, байка. 25. Золота слива. 26. Амулет, талісман. 27. «Немає в сіті … відважнішого дурості» (Менандр). 30. Хлібний напій. 31. Італійський композитор, органіст і тенор … Пері. 32. Вузликове письмо інків. 34. Південне вічнозелене хвойне дерево. 35. Карти долі.

Відповіді на кросворд в № 34:

По горизонталі: 5. Татамі. 6. Бонобо. 10. Каяк. 11. Наргіле. 12. Обух. 13. Диван. 15. Абака. 16. Мадяр. 20. Болід. 21. Мілан. 22. Сарна. 23. Гоген. 28. Колос. 29. Калуш. 30. Ґанок. 33. Ітон. 35. «Природи». 36. Арес. 37. Крокус. 38. Логіка.

По вертикалі: 1. Стек. 2. Омана. 3. Гомер. 4. Лото. 5. «Тварин». 7. Окуляр. 8. Проба. 9. Білка. 14. Авокадо. 17. Анафема. 18. Діана. 19. Вінок. 24. Кортик. 25. Батик. 26. Бутон. 27. Комета. 31. Спрут. 32. Ритор. 34. Неон. 36. Аніс.

Осінь не меланхолійна

До головного чинника, який заганяє нас у депресивний настрій, — війни, невдовзі додасться природний, щорічний — осінь. Наука каже, що восени люди особливо схильні до т. зв. меланхолії та занепадницьких думок. Тим часом психологи радять нехитрі засоби покращити ситуацію. Спробуємо скористатися з цих порад. Ось вони.

Додайте в життя кольорів

Давно відомо, що кольори мають неабиякий вплив на нашу свідомість. Придбайте яскравий шалик чи торбинку. Це не лише зробить ваш образ стильним, а й викликатиме у вас позитив. Також додайте барви в декор квартири. Поставте букет яскравих квітів або тарілку з фруктами «сонячних» кольорів (апельсин, яблуко, грейпфрут).

Свіже повітря

Ніщо не зрівняється із запахом повітря після дощу, ароматом опалого листя. Частіше гуляйте на свіжому повітрі, зокрема, у парку. В обідню перерву не нехтуйте можливістю вийти з приміщення на вулицю.

Рухайтесь

Психологи не рекомендують сідати на дієту восени, їжте повноцінно і правильно. Є бажання і можливість погризти шоколад — зробіть це. Але водночас підтримуйте тонус м'язів за допомогою нескладних вправ або піших прогулянок. Спорт допомагає побороти сезонну журбу.

Збирайте друзів

Осінь – це пора кави, кіно, книг і теплих зустрічей. Збирайте друзів та йдіть, скажімо, на пікнік, у кав'ярню. Поділіться якимись гарними історіями, прочитаним, побаченим. Підтримайте близьких — і світло повернеться до вас.

Саморозвиток

Нехай кожна ваша хвилинка буде зайнята, тоді часу журитися не вистачить. Зробіть зараз те, що давно відкладали. Хотіли написати книгу — пишіть, хотіли піти на водійські курси — запишіться. Щоб слідкувати за досягненнями, заведіть окремий зошит. Хваліть себе за виконані завдання.

Слідкуйте за своїм внутрішнім станом і не дозволяйте зовнішнім обставинам робити погоду у вашому серці.

З відкритих джерел

Неділя 2023-10-01

КАНАЛ "1+1"
7.00 "Сніданок. Вихідний"
9.30, 10.35 "Життя відомих людей 2023"
15.40 Бойовик "Кінґсмен: таємна служба"
18.05 Бойовик "Кінґсмен: золоте кільце"
21.00 "Голос країни 13"
23.20 "Реальні історії. Феномен УПА. Чому історію в росії пишуть спецслужби"
0.20 "Мосейчук+Данилов"
1.45 "Інформаційний марафон "Єдині новини"

СТБ
8.25 Майстер-шеф (12+)
13.25 Супермама (12+)
18.00 Т/с "Формула щастя" (12+)
21.50, 0.10 Таємниці ДНК (12+)
23.00 ДНК. Свої (12+)
1.30 Слідство ведуть екстрасенси (16+)

ICTV
5.50 Т/с "Відділ 44" (16+)
12.15 Т/с "Коп з минулого "(16+)
17.00 Т/с "Штурм" (16+)
20.40 Х/ф "Кіборги" (12+)
22.50 Тарас Компаніченко
23.30, 0.10 Х/ф "Прискорення" (16+)
0.00 Звернення Президента України

ТЕТ
6.00 М/с "Губка Боб Квадратні Штани"
6.30 М/с "Монстри проти прибульців"
7.00 Сніданок з 1+
9.30 Ближче до зірок
10.30 М/ф "Кіт у чоботях"
12.10 Х/ф "Історія вічного кохання, або Попелюшка"
14.30 Х/ф "Джек Райан: теорія хаосу" (16+)
16.30 Х/ф "Міцний горішок" (16+)
19.00 Я люблю Україну
21.00 Х/ф "Міцний горішок 2" (16+)
23.20 Х/ф "Авто-монстри"
1.20, 2.50, 4.10 Одного разу під Полтавою

НОВИЙ КАНАЛ
4.55, 9.01 Кохання на виживання (12+)
9.00 Загальнонаціональна хвилина мовчання
10.00 Хто зверху? (12+)
12.00 М/ф "Монстри на канікулах" (16+)
13.45 Х/ф "Шазам!" (16+)
16.10 Х/ф "Аквамен" (12+)
19.00 Х/ф "Людина зі сталі" (16+)
21.50, 0.10 Х/ф "Бетмен проти Супермена: На зорі справедливості" (16+)
0.00 Звернення Президента
0.50 Х/ф "Сім хвилин у раю" (12+)

5 КАНАЛ
7.00 Гра долі
8.45 Натхнення
9.00 Хвилина мовчання
9.01, 11.30, 14.00, 15.00, 17.00, 18.00, 19.00, 21.00 Час новин
9.30 Наживо: Божественна літургія ПЦУ
12.00 Наживо: Божественна літургія УГКЦ
13.40, 21.50 Машина часу
14.10 Невигадані історії
14.30, 18.20 Марафон "Незламна країна"
15.20 Дайджест
16.00 Рандеву
19.30 Хто з Мірошниченко?
23.00 Час новин. Підсумки дня
0.00 Лінійка художніх серіалів
1.45 Лінійка документальних серіалів

Enter-фільм
7.55, 12.20, 2.30 Зіркові долі
8.35, 1.45 "Україна: забута історія"
9.50 "Україна вражає"
13.00 Т/с "Запороги"
16.30 Х/ф "Три мушкетери. Помста міледі"
18.15 Т/с "Розслідування Мердока"
23.30 Х/ф "Хлопчики з вулиці Пала"
1.20 "Великі українці"

КАНАЛ "2+2"
6.45, 1.35 "Загублений світ"
12.35 Х/ф "Вулкан"
14.35 Х/ф "Афера Томаса Крауна"
16.45 Х/ф "Вбивство у Східному експресі"
19.00 9 тур ЧУ "Динамо" — "Олександрія"
21.00 Х/ф "Леон - кілер"
23.00 Х/ф "Люсі в небесах"
3.00 "Інформаційний марафон "Єдині новини"

ЗАМІСТЬ ГОРОСКОПА

Час, що справді лікує

Беручи участь в освітній програмі для духовенства «Зцілення ран війни», яку провадить УГКЦ, я чітко усвідомив: подолати наслідки війни зможемо лише спільними зусиллями. Відновити не лише зруйновані міста, села, але, що важливіше й набагато важче, — зранені душі. Ми не можемо повернути життя загиблих воїнів та цивільних. Про них будемо пам'ятати і згадувати в молитвах, піснях, поминальних заходах. Але також наша турбота вже тепер, до завершення війни, має бути звернена на живих, наших дорослих і малих братів і сестер. Сам по собі час не лікує. Треба, щоб у цей час усі, хто через війну зазнав фізичних та душевних ран, були огорнуті, наче зігріваючим рятувальним коцом, нашою турботою, любов'ю і присутністю.

Це правда, що ніхто не може сам дати ради своєму горю, болю й потребує підтримки ближніх. Є стани, які лікуються вже через перебування в середовищі люблячих людей. А є такі, що потребують професійної медичної, психологічної і навіть психіатричної допомоги. І в цьому немає нічого, чого слід соромитися чи боятися. Найважче лікувати занедбану хворобу, а найкраще працює профілактика.

Вона полягає у формуванні стійкості до травматичних подій, своєрідного імунітету до депресії та інших розладів. Ведучі курсу «Зцілення ран війни» розповіли про так звану «формулу стійкості», яка складається з п'яти елементів. Про них хочу вам, дорогі читачі, розповісти.

Перший — це цінності, на яких будуємо своє життя. Особливу перевагу дає християнська віра, бо християни мусили б мати добре сформовані цінності. Вони точно не скажуть: «…аби тільки не війна» і «лише, щоб було що їсти», вони не пожертвують свободою, рідною землею, вірою заради фальшивого миру. Ми віримо у життя після смерті, у Боже Провидіння, Його милосердя і справедливість. Віримо, що зло вже переможене. А родина, подружжя, діти – наша мотивація для боротьби.

Другий — дії, які приносять ефект. Якщо не можеш воювати, то можеш плести маскувальні сітки, робити окопні свічки і т.д. Праця дуже допомагає вистояти. Як казав святий Венедикт: «Молись і працюй».

Третій — мудре мислення. Апостол Павло закликав плекати в собі ті самі думки, що були в Ісуса Христа. Тобто не давати «загрузити» себе негативними думками і настроями на кшталт «усе пропало». Чув якось гарні слова: «Аніж клясти темряву, краще запалити свічку».

Четвертий — регулювання емоцій. Важливо спрямовувати свої негативні емоції не на рідних і близьких, а на боротьбу з ворогом, перемінювати їх на ресурс. Також дуже важливо святкувати радісні життєві події, тішитися здобутками інших, вітати з нагоди дня народження чи ювілеїв і т. ін..

П'ятий — будування стосунків. Це одне з найважливіших завдань, яке стоїть перед усіма нами, але й одночасно тримає нас на ногах. Приділена увага, час на розмову, зацікавлення, чим живе і про що думає близька нам людина (чоловік/дружина, син/донька, батьки), спільна молитва і багато іншого, що виражає нашу любов та турботу.

Ми обов'язково разом подолаємо наслідки війни. Головне не боятися попросити про допомогу, не соромитися звернутися до фахівця, не закриватися в собі й не вірити в брехню, що сильний може й сам собі дати раду. Навпаки, отримавши підтримку, треба допомогти іншим.

Сам по собі час не лікує. Але час, у якому зранена людина не залишається сама, час любові від Бога і близьких дає цілющу силу. Христос прийшов до сестер Марти й Марії, які оплакували померлого брата Лазаря, не лише, щоб доказати Свою силу і владу над смертю. Він передусім прийшов, аби бути з ними в їхньому горі, вислухати їхні зболені слова, підтримати їх плачучи разом з ними і дарувати надію на нову зустріч з братом. Це був час проведений з ними.

Роман Терлецький, священник

■ НАРОДНІ ПРИКМЕТИ

- Птахи дружно відлетіли у вирій – чекати суворої зими.
- Павутиння стелиться повсюдно – до тепла; мало павутиння – на суху осінь.
- Добре вродив щавель – на теплу зиму.
- Гуси летять високо – осінь буде тривалою.
- Гуси свійські тримають дзьоби в пір'ї – перед заморозками.
- Мокре літо, а тепла осінь – довгою буде зима.
- Бабине літо непогідне – осінь суха.
- Дощ уранці, що бабині танці; дощ в обід – запрягай, додому їдь!
- Якщо осінь багата на гриби – зима буде тепла.
- Нічний вітер віщує дощ наступного дня.

■ ПОГОДА

У неділю, **24 вересня** – дощ. Температура вночі: +16°С, вдень: +24°С. Вітер північно-західний 3 м/с.

У понеділок, **25 вересня** – без опадів. Нічна температура: +17°С, денна: +25°С. Вітер північно-західний 2 м/с.

У вівторок, **26 вересня** – без опадів. Температура вночі: +13°С, вдень: +24°С. Вітер північний 3 м/с.

У середу, **27 вересня** – без опадів. Нічна температура: +10°С, денна: +25°С. Вітер південний 5 м/с.

У четвер, **28 вересня** – без опадів. Температура вночі: +13°С, вдень: +24°С. Вітер південний 3 м/с.

Прогноз погоди подано за Інтернет-сайтом meteofor

Вперед

Громадсько-політична газета
Засновник і видавець:
ПП «Редакція часопису «Вперед»».
ІФ № 580-325ПР. від 26.12.2018 р.
Індекс 61752.

Редактор Володимир ЗАНИК

Рукописи не повертаються і не рецензуються. Відповідальність за достовірність фактів несе автор. Редакція не завжди поділяє думку авторів.
Передруки допускаються тільки за згодою редакції.

Розрахунковий рахунок IBAN
UA 04 305299 00000 2600 7015510291
код ЄДРПОУ 02472988

Адреса редакції: УКРАЇНА,
76010, м. Івано-Франківськ,
вул. Короля Данила, 11.
Телефон: (0342) 51-13-74.
E-mail: vpered.gazeta@gmail.com
Комп'ютерний набір
та верстка редакції.
Віддруковано в ТОВ «Галичина-ПАК»
вул. Б. Лепкого, 29, м. Івано-Франківськ.
Зам. 1188. Тираж 1600.

2 000000 049816 >

Сорокарічна серед сорока

Дещо про ювілей Тисменицької ДЮСШ

В Івано-Франківській області діє 40 спортивних шкіл, і серед них – Тисменицька дитячо-юнацька спортивна школа, якій цього року, а точніше з початку навчального 2023/2024-го року виповнюється 40 років. Донедавна Тисменицька ДЮСШ була однією з наймолодших на Прикарпатті, бо утворена невдовзі після перейменування Івано-Франківського району, що існував з кінця 1966 року, в Тисменицький та перенесення райцентру в Тисменицю (березень 1982 року). А адміністративний устрій в Івано-Франківській області з 1967 року майже не змінювався, і місцеві ДЮСШ виникли в кінці 1960-х –у 1970 роках, крім шкіл олімпійського резерву. А от з процесом децентралізації (від 2018 р.) мережа дитячих спортшкіл змінилася, і не всюди на краще…
Історію Тисменицької ДЮСШ годі охопити газетною публікацією. То наведемо деякі штрихи.

Формально Тисменицька дитячо-юнацька спортивна школа створена рішенням виконавчого комітету Тисменицької районної ради №264 від 14 вересня 1983 року, проте в цьому документі окремо наголошено, що спортшкола працює з першого вересня, а обласні рішення, що стосувалися цього закладу, вийшли напередодні. За спортивною спеціалізацією відкривалися відділення кульової стрільби, футболу, волейболу, настільного тенісу та легкої атлетики. Упродовж трьох місяців по тому директор Богдан Грейда (призначений наказом тодішнього заврайвно Володимира Захаровича Чабана №236-к від 31 серпня 1983 року) працював над формуванням структури й персональним підбором викладачів.

* Станом на 15 листопада 1983 року навчально-тренувальний процес здійснювали 17 тренерів-викладачів, включаючи директора ДЮСШ Богдана Дмитровича Грейду (футбол). По видах спорту кадровий склад був таким:

- кульова стрільба – 1 основна одиниця;
- волейбол – 4 сумісники;
- настільний теніс – 5 сумісників;
- футбол – 7 сумісників.

* На 14 грудня того року було затверджено фактичну мережу на 1983-1984 навчальний рік, що складалася із 33 груп з чисельністю 495 учнів при 9 середніх і 4 восьмирічних школах. За видами спорту це виглядало так:

- волейбол-8 груп-120 учнів;
- футбол-13 груп-195 учнів;
- настільний теніс-7 груп-105 учнів;
- кульова стрільба – 4 групи – 60 учнів;
- легка атлетика – 1 група – 15 учнів.

* Найбільша чисельність вихованців ДЮСШ нараховувалась у 1991-1992 навчальному році-806 учнів у 52 групах у 12 школах при 17 тренерах.

* Найекзотичнішою сторінкою Тисменицької ДЮСШ доречно назвати функціонування відділення лижного двоборства в 1987-1991 роках, де займалося 60 вихованців з кількох шкіл на базі спортивних споруд у Підлужжі (асфальтованій трикілометровій доріжці для лижного бігу та 30-метрового трампліна на висотах правого берега річки Ворона.

* Найбільше досягнень здобули вихованці відділення боксу, створеного в кінці 1990-х років – 11 майстрів спорту та більше півтора десятка кандидатів.

* У 2001 році в Тисменицькій ДЮСШ було відновлено відділення легкої атлетики, яке закінчила, серед інших, теперішня тренер ДЮСШ Марія Гелетій.

* Найпізніше, в 2003 році, в Тисменицькій ДЮСШ на базі Підпечерівської ЗОШ було відкрито відділення спортивного орієнтування, тренер якого Василь Фодчук підготував трьох майстрів і п'ятьох КМСів. На жаль, з приєднанням до Івано-Франківської МТГ у 2019 р. відділення ДЮСШ в Підпечерах закрили.

Як зазначалося вище, першим директором Тисменицької ДЮСШ був Богдан Дмитрович Грейда (працював з 1983 до 2006 року), продовжував справу директорування Заслужений тренер України з боксу Ігор Михайлович Іванишин (2006-2021 рр.). У невеличкому проміжку

часу ДЮСШ очолювали майстер спорту з футболу Юрій Сендецький (березень-листопад 2021 року), після нього до серпня 2022 року обов'язки очільника закладу виконував майстер спорту з самбо Василь Дзудзило, з 5 серпня і до сьогодні комунальним закладом керує Сергій Степанович Микитин.

За сорокарічний період функціонування позашкільного закладу спортивного профілю у ньому здійснював навчально-тренувальний процес 131 тренер.

За видами спорту розподіл виглядає так:

- футбол – 45 тренерів;
- настільний теніс – 25 наставників;
- дзюдо – 14 тренерів-викладачів;
- бокс – 12 тренерів;
- волейбол – 10 тренерів;
- легка атлетика – 5 тренерів-викладачів;
- баскетбол – 4 тренери;
- лижне двоборство – 2 тренери;
- шахи – 2 тренери;
- спортивне орієнтування – 1 наставник;
- тхеквондо – ВТФ – 1 тренер.

Упродовж сорокалітнього періоду навчально-тренувальним та виховним процесами було охоплено понад 16 тисяч юнаків і дівчат. Вихованці Тисменицької ДЮСШ взяли участь у 1100 змаганнях та турнірах різного рангу, включаючи навчально-тренувальні збори та матчеві зустрічі.

Першим тренером – майстром спорту нашої ДЮСШ був майстер спорту СРСР з кульової стрільби Анатолій Хруслов (середина 80-х років XX століття), а Віра Михайлівна Струтинська (Улізько) стала першою нашою вихованкою, яка удостоїлась звання «майстер спорту» з настільного тенісу наприкінці 1980-х років.

Загалом, за час історії Тисменицької ДЮСШ у ній підготовлено 18 майстрів спорту та 46 кандидатів у майстри спорту, а саме з:

- боксу – 11 майстрів та 12 кандидатів;
- настільного тенісу – 6 майстрів та 15 кандидатів;
- спортивне орієнтування – 3 майстри і 5 КМСів;
- дзюдо – 6 КМСів, тхеквондо – 2 КМСи.

Коштовним діамантом, який викристалізувався у відділенні легкої атлетики під орудою майстра спорту міжнародного класу з легкої атлетики Марії Василюк, є «бронзова» призерка Олімпійських ігор 2012 у Лондоні у складі українських спринтерок 4х100 метрів, учасниця трьох Олімпіад, неодноразова переможниця та призерка світових студентських та професійних легкоатлетичних форумів, заслужений майстер спорту України – Христина Стуй.

Гордістю ДЮСШ є член паралімпійської збірної України, майстер спорту України міжнародного класу з плавання та настільного тенісу, уславлений тисменичанин Василь Петрунів.

У літопис спортивної слави Прикарпаття та України вписані імена наших вихованців-футзалістів Федора Пилипіва, Юрія Сендецького, Олега Негели, Юрія Іванишина, майстрів «малої ракетки» Віри Струтинської-Улізько, Михайла Рибака, Назарія Данилюка – багато з них знайшли своє покликання і на науковій ниві – Віра Улізько, Роман Дмитрів, Юрій Іванишин.

На сьогоднішній день у рідній ДЮСШ виховують молоде покоління найдосвідченіший Василь Дзудзило, майстер спорту з самбо (працює з 15 січня 1991 року), її випускники – тренер з футболу Роман Байдюк, настільного тенісу Віталій Савчук, Сергій Максимів, легкої атлетики Марія Гелетій, дзюдо Михайло Ідзі, настільного тенісу. Передає ази боротьби дзюдо і самбо заслужений тренер України з самбо, професор Прикарпатського університету Ігор Матійчук.

Боронять українську державу від рашистської агресії наші колишні тренери Богдан Зінько, Володимир Недоступ, Юрій Купчак…

Сьогодні навчально-тренувальний процес здійснюється у 19 групах загальною чисельністю 218 вихованців, які займаються у відділеннях дзюдо, легкої атлетики, настільного тенісу та футболу на спортивних спорудах Тисменицької ДЮСШ, у Липівському ліцеї виховуються найкращі в Україні легкоатлети, чорнолізькі здобувачі освіти з травня торують спортивний шлях до перемоги у настільному тенісі, старокривотульські козаки разом з професором Матійчуком вправляються у боротьбі дзюдо, марковецька юнь обрала футбол.

Комунальний заклад «Тисменицька дитячо-юнацька спортивна школа» Тисменицької міської ради традиційно у жовтні-листопаді проводить міні-футбольні турніри пам'яті тренерів, що відійшли у засвіти, на яких запрошує наших друзів-суперників із Ворохти, Івано-Франківська, Старого Лисця, Підлісся (відбулося 5 таких меморіалів), позаминулого року ми започаткували футбольні змагання, присвячені Дню Державного прапора. У вересні 2023 р. започатковано першість ДЮСШ з настільного тенісу, приурочену до Дня фізичної культури і спорту.

Гартуємо вихованців до спортивних звитяг і перемог, найбільшою з яких буде наша Перемога у цій війні!..

Володимир ДУТЧАК

З ювілеєм!

У серпні 35-річний ювілей відсвяткувала ніжна, щира, чарівна, красива жінка
Ірина Іванівна БАЗІНЯК.

Педагогічний колектив Пшеничниківської гімназії сердечно вітає ювілярку й бажає іти по життю тільки вперед, із посмішкою на обличчі, з любов'ю в серці, зі сміливими планами в голові та з найріднішими людьми поруч.

35 – це зовсім небагато,
це чудове і радісне свято.
То ж бажаємо щастя і долі,
неба мирного, квітів у полі,
здоров'я, любові, краси,
пісень солов'їних, живої роси!

Дорога наша іменинниці, нехай доля завжди підносить найпотрібніші й бажані подарунки, кожне «завтра» буде переповнене невичерпною енергією, приємними несподіванками і любов'ю. Нехай цей прекрасний вік відкриє життєвий горизонт по-новому, щоб на ньому з'являлися щирі люди.